

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 9/2008 - 46 pàgines
Sessió ordinària del dia 19 de juny del 2008

El dia 19 de juny del 2008, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 36/2008, que és el següent:

Punt Únic: Debat sobre l'orientació política global del Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Joan Gabriel i Estany i Bernadeta Gaspà Bringeret, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal
M. I. Sr. Robert Call Masià
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez
M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal
M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany
M. I. Sra. Eva García Pastor
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringeret
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell
M. I. Sr. Esteve López Montanya

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sr. David Pérez Peiró
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font
M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Jaume Serra Serra
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives

El M. I. Sr. Síndic ha excusat l'absència del M. I. Sr. Carles Verdaguier Pujantell.

També hi és present el M. I. Sr. Albert Pintat Santolària, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Conxita Marsol Riart, Ministra de Presidència; Ferran Mirapeix Lucas, Ministre de Finances; Xavier Jordana Rossell, Ministre d'Ordenament Territorial, Urbanisme i Medi Ambient; Juli Minoves Triquell, Ministre Portaveu del Govern, de Desenvolupament Econòmic, Turisme, Cultura i Universitats; Antoni Riberaygua Sasplugas, Ministre de Justícia i Interior; Meritxell Mateu Pi, Ministra d'Afers Exteriors; Montserrat Gil Torné, Ministra de Salut, Benestar, Família i Habitatge; Joel Font Coma, Ministre d'Economia i Agricultura, i Roser Bastida Areny, Ministra d'Educació, Formació Professional, Joventut i Esports.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Robert Call Masià, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.00h)

El Sr. síndic general:

Bon dia, sigueu tots benvinguts a la sessió del Consell d'Orientació Política de part del Govern.

La sessió, com tots sabem a l'ordre del dia, doncs, avui hi haurà la intervenció del M. I. Sr. Cap de Govern i es parerà la sessió fins demà al matí que es reprendrà a les 10 hores del matí.

Doncs, començarem primer obrint aquesta sessió.

A partir d'ara té la paraula el Sr. cap de Govern, com sap el temps està a la seva disposició. Quan vulgueu.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt Il·lustre Senyor Síndic, Molt Il·lustre Senyora Subsíndica, Molt Il·lustres Senyores i Senyors Consellers Generals, Senyores i Senyors.

Comencem el debat d'orientació política per a l'any 2008. Es tracta d'un debat de política general, un debat sobre la situació del nostre país, sobre com és Andorra avui i com volem que sigui l'Andorra del futur. Un debat que permetin que sigui tossut- vull obrir trametent un missatge de confiança: cal que els andorrans creguem en nosaltres mateixos. Cal que confiem en les nostres possibilitats i que aprofitem les nostres oportunitats. Per enfortir aquesta confiança, adreçem les nostres polítiques a millorar les condicions del país.

Hem tractat de ser conseqüents amb els compromisos adquirits amb els andorrans l'abril del 2005. Hem estat exigents a l'hora de complir les nostres promeses: el fil d'or que manté viva la legitimitat democràtica.

Avui, amb gust, comparec davant del Consell General per celebrar el meu darrer debat d'orientació política.

En primer lloc, per contextualitzar bé la línia del meu discurs, faré una reflexió teòrica sobre les realitats que ens envolten. Resulta indispensable.

Arriba un moment en la vida de les persones, com també dels països, dels projectes i de les empreses, en què convé prendre en consideració el camí recorregut. Els alts i baixos, els èxits obtinguts i també, com no, els fracassos que serveixen per recapitular i per extreure les conclusions vitals de l'itinerari fet.

Vivim un canvi de cicle.

Vivim un canvi de cicle associat al canvi de segle iniciat ara fa vuit anys, molt influït per la globalització. Neixen nous països i altres es reconfiguren. La Unió Europea, com hem vist recentment amb el referèndum irlandès, es

cohesiona lentament i, alhora, va reduint el seu camp d'influència en el món. En contrast, Àsia emergeix amb força, convençuda i segura de les seves pròpies possibilitats.

Els països del Golf contemplen amb satisfacció la nova redistribució mundial dels recursos naturals i financers. Rússia i Brasil són exemples de països ascendants amb energia i molta ambició.

El centre de gravetat del món s'està desplaçant cap al Pacífic. Europa es comença a trobar a la perifèria i l'eix s'està movent cap a l'est. La Mediterrània continua sent una zona d'inestabilitat. Europa i la Mediterrània són les nostres àrees directes d'influència.

Aquesta realitat imparable ha significat l'emergència d'un nou món que es desperta amb il·lusió. Països i un continent, amb una població jove i ben preparada, i el que és millor, immensament motivada. Una realitat alhora apassionant i estressant, que imposa a països com el nostre l'obligació de reaccionar per superar velles maneres de fer que ja han quedat obsoletes.

Els deu elements d'una nova equació.

Assistim a deu grans canvis que incideixen de manera profunda en la nostra societat i en la nostra vida.

El primer, com no podia ser d'altra manera, el preu del petroli. El xoc provocat per la guerra del Yom Kipur, l'any 1973 -fem memòria-, va fer més que triplicar el preu del barril. Més endavant, l'any 1979, la revolució de l'Iran el va col·locar a 20 dòlars. Un any més tard, amb la guerra Iran-Iraq el preu es va pujar fins als 30 dòlars. L'any 2005 l'huracà Katrina va fer passar el barril a 70 dòlars. I actualment es dirigeix cap a imports insospitats que fluctuaran entre els 130 i els 200 dòlars, perquè la distància entre l'oferta i la demanda no para de créixer. A més, els informes de l'Agència Internacional de l'Energia anuncien que la producció de petroli difícilment augmentarà.

El segon element d'aquests canvis ha estat el gran increment de preus de les matèries primeres, entre les quals hi ha els dramàtics augments dels preus dels productes agrícoles.

En tercer lloc, cal parlar de les crisis financeres, amb les *subprimes* com a detonant, els problemes subsegüents de grans entitats financeres, fins ara sòlides i immunes, i la depreciació de balanços provocats per la pèrdua d'actius.

El quart factor que cal tenir en compte és la caiguda del dòlar, que va unida a un cinquè factor, que és l'augment dels tipus d'interès de l'euro, que premia els estalviadors i castiga els consumidors endeutats.

El Banc Central Europeu sembla que vol un tipus d'interès superior a l'índex d'inflació.

En sisè lloc, la inflació ha arribat a màxims. L'estagflació -aquest nom tan original- comporta estagnació de l'activitat econòmica i una forta inflació, sense que el poder adquisitiu pugui seguir aquesta escalada dels preus.

El setè factor ha estat l'amenaça greu sobre els ecosistemes, tal com l'han descrit molt bé l'ONU i la FAO. L'home ha trencat el contracte que el lligava a la natura i la voluntat de respectar-la per als seus descendents.

En vuitè lloc, l'impacte del fenomen migratori a tot Europa i l'envelliment de la població han tingut importants conseqüències financeres en l'atenció sanitària i mèdica i en el finançament de les pensions i en les polítiques de jubilacions.

Novè. Ve la dolorosa realitat del final del cicle expansiu immobiliari, tan brusc com excessiu ha estat l'espiral especulatiu. Una realitat que ha comportat fortes tensions en els mercats hipotecaris i en l'equilibri financer de les famílies propietàries d'habitatges o d'una segona residència, adquirides amb grans facilitats creditícies.

I finalment, el desè canvi ha estat produït per la important revolució tecnològica, que ha propiciat la utilització de les tecnologies de la informació i de la comunicació i d'importants xarxes de transferència entre universitat, recerca, investigació i empresa.

A aquests deu grans canvis planetaris que estan trasbalsant l'ordre econòmic mundial, s'hi afegeixen els profunds canvis sociològics que està vivint la nostra societat. Els antropòlegs i els sociòlegs els han descrit molt clarament.

Ho he dit altres vegades i ho voldria repetir aquí: vivim temps de desestructuració social: família, escola o comunitat, entre altres. I això fa que es trenquin equilibris que eren bàsics fins fa poc temps.

La provisionalitat afecta tot el nostre món: les relacions personals, les relacions laborals, socials... tot se'n ressent.

Enmig de totes les transformacions, els consumidors sembla que estan reemplaçant els ciutadans i la informació està substituint la confiança. El fet no és banal, si tenim en compte que els humans funcionem, i hem funcionat fins ara, perquè tenim confiança els uns amb els altres, i també en nosaltres mateixos.

Ens hem concentrat tant en objectius econòmics que hem deixat en un segon pla la importància de les estructures socials. Ens hem oblidat d'allò que anomenem societat civil, i fins i tot de les diverses formes de família com a promotores de valors

d'organització social. Les seqüeles d'aquest fet adquireixen la forma de marginacions injustes, de gent jove sense educar, d'un fracàs escolar que és alhora fracàs familiar, d'una immigració que no garanteix les necessitats més bàsiques dels uns ni tampoc satisfà la dels altres, o de conflictes amb rerafons religiós. Vivim la xacra de les drogues, de l'alcohol i de la desestructuració que pateix una part de la joventut occidental, i també, desgraciadament, d'Andorra.

Estem vivint un moment marcat per un individualisme ascendent, un important egocentrisme. També hi ha una pèrdua d'influència de les grans ideologies consoladores, aquelles que anunciaven un món millor, i que donaven sentit a la resignació i a acceptar la mala sort o la mala fortuna. Els nostres desigs immediats es transformen de manera inconscient en pretesos drets.

Una part de la societat se sent insatisfeta de manera permanent, amb la voluntat desmaiada, i atribueix la responsabilitat als altres per no afrontar el món real i exigent que ens ha tocat viure.

El món actual està marcat per la importància de la imatge. La societat imita els models de l'adolescència inspirada per la seducció del "star system", que només té en compte ser jove, ric, famós i maco. En contrapartida, es dona l'esquena a la vellesa i s'intenta ignorar la malaltia i amagar la mort.

El fet és que no podem abordar els nous problemes des de perspectives teòriques ni tradicionals, ni des dels binomis com delinqüència i ordre públic, o com llei i conflicte. Perquè no és així.

Les coses han canviat i no pararan de canviar.

En societats occidentals, passem amb una enorme facilitat de l'eufòria a la depressió, de l'obesitat material a l'anorèxia espiritual. Hem arribat a una saturació del que és material i la gent sent la necessitat de tenir valors més enllà del materialisme. Així s'han enaltit aspectes com el temps lliure, la pau interior, una conversa intel·ligent, el silenci, gaudir de la natura o senzillament el benestar emocional.

I al final de tot, en contrast amb aquests nous sentiments, en el nostre entorn, sobretot europeu, ens sentim orfes d'il·lusions, i això provoca que la gent estigui desorientada i confusa. Tothom vol exclusivament allò que creu que li pertany, i s'ha perdut la capacitat per transcendir l'àmbit restringit del jo i del que és meu, sense pensar en la comunitat o en el món.

Cal reconèixer que una societat com la nostra té més dificultats per afrontar un període de crisi i de reforma o de transformació, perquè no s'ha procurat ni els valors autèntics, ni les eines, ni els mecanismes

per fer-hi front. Tenim tendència a la comoditat i a oblidar que també han existit crisis anteriors, com les dels anys 81, com les del 92 i que s'han superat. Fem memòria!

I així assistim a una realitat marcada més per la por i la malfiança de l'actitud passiva, que no pas per l'esperit de superació i les ganes de tirar endavant, d'aixecar-se, de tornar a començar i d'explorar noves possibilitats. Ho veiem tot fosc, i ens mantenim quiets i a l'expectativa.

No podem despreocupar-nos dels valors i dels reptes col·lectius. Altrament, estem propiciant l'emergència d'un conformisme social, de gent que es refugia en la comoditat de la fugida, de qui prefereix no ser actor del seu futur.

A base de parlar de crisi i de fallida, ens podríem instal·lar en un procés de suggestió col·lectiva que ens podria fer quedar immòbils esperant que un miracle ens ho arregli tot.

La nova situació requereix una manera renovada tant de pensar com d'actuar. Hem d'abordar la crisi amb un entorn indefugible per reformar i crear noves oportunitats. Hem de reconstruir la nostra capacitat de resposta activa sense tenir por de les ensopgades.

Per què no ens atrevim a gestionar la complexitat? Per què busquem simplificacions primàries?

És en aquest context descrit, que em voldria referir als objectius governamentals de la legislatura.

Des del primer moment del meu Govern, vaig anunciar que la passivitat no seria la nostra manera de fer en les qüestions de país. De seguida vaig fer públics els propòsits emprenedors i reformistes del meu equip amb l'objectiu posat a fer una Andorra més dinàmica.

Vam donar un nom a aquest camí que ens disposàvem a emprendre: el vam anomenar Andorra 2020, i vam demanar a tothom, polítics, empresaris, comerciants i institucions, que el veiessin com una porta oberta a la reflexió per consensuar respostes en el context internacional d'avui.

Hem fet tot el que ha estat a les nostres mans per crear una estructura d'informació i de creació d'idees. Hem traçat el camí per treure els màxims avantatges de les nostres potencialitats, que són les pròpies d'un país europeu, certament petit però àgil i flexible, tal com ens va explicar magistralment el president Grimsson d'Islàndia en la seva darrera visita a Andorra.

El Govern va fer un diagnòstic amb rigor, serietat i sinceritat, que les realitats del 2008 han confirmat. No ha amagat en cap moment les dificultats que el segle XXI imposa a tots els països occidentals i els obstacles que un país com Andorra ha d'afrontar.

Un cop fet el diagnòstic, el Govern ha estat i continua sent valent, perquè diu allò que pensa encara que això no acontenti la bona consciència o incomodi el confort de mirar només en el curt termini.

L'emprenedor és i ha estat sempre una persona disposada a assumir el risc i a acceptar els canvis. El capitalisme modern no es pot separar d'un esperit obert, del risc natural que comporta iniciar nous projectes i duu una ètica que concedeix la més gran importància al capital humà.

No hem deixat de ser realistes.

No hem tingut por d'admetre davant els ciutadans que tenim un nivell de vida que no ens podem continuar pagant amb els mateixos recursos de sempre. El mercat de treball, molt diferent de fa alguns anys, l'esperança de vida de les persones i el nivell i l'amplitud de moltes prestacions, impedeixen que continuem parlant de jubilacions i de pensions en els mateixos termes en què ho fèiem fa quaranta anys. Hauria de semblar evident.

Els dèficits no s'arreglen únicament amb impostos, sinó també amb eficiència i competitivitat. I no és cap secret que allò que desapareix si ens decantem per aquest camí és precisament el nostre diferencial, el que ens ha assegurat llargs anys d'existència i prosperitat.

Les veus més interessades posen sempre l'accent en els imports i els ajuts que ens reclamen els ciutadans. Molt pocs s'atreveixen a dir que no es tracta de qui cobra, sinó també de qui paga, que són a última hora els mateixos ciutadans.

És difícil combatre discursos molt comercials que només diuen el que ha de complaure més les orelles dels auditors.

Com diu Josep Maria Bricall, "*Governar és administrar el futur*" i el Govern és conscient que la capacitat d'anticipació als esdeveniments és imprescindible.

Amb el mateix realisme que proclamem, i assumint la nostra responsabilitat, el Govern no perd de vista les conseqüències que podria tenir per a l'economia andorrana un agreujament eventual de la situació dels països veïns o un augment excessiu de la inflació.

Ens correspon tenir-ho tot previst per garantir els llocs de treball i per preservar el poder adquisitiu i la cohesió de la nostra població.

Per això, el Govern està preparant una sèrie de mesures que presentarà oportunament al Consell General acompanyant el Projecte de pressupost pel 2009.

Volem tenir-ho tot previst, perquè no resoldre els problemes dels ciutadans porta inevitablement a la incertesa.

Nosaltres no hem dubtat a parlar d'esforç i de generositat, uns valors que no sorgeixen de la facilitat i que no s'assumeixen sense controvèrsia. No és agradable, i encara menys rendible, parlar clarament quan la situació és complexa i un futur millor exigeix un sacrifici present.

El Govern ha proclamat des del primer moment que un país només funciona si les persones tenen un nivell apropiat de benestar, d'acceptació del país i de sentiment de pertinença a la terra. A més, ha suscitat el debat i ha plantejat solucions i alternatives per a un futur ple d'expectatives. Ja ho deia Hegel, "*Primer les idees, després els comportaments*".

Tenim ja el necessari sòcol de reflexió. És l'hora de parlar ara de l'acció del Govern.

Hem tingut accés a un excepcional teixit intel·lectual i acadèmic amb una gran quantitat de conferències, estudis i seminaris realitzats per l'OIE, com pel reconegut European Summit; per l'Institut d'Estudis Jurídics, Econòmics i Financers; com per la Universitat d'Andorra, com la Cambra de Comerç, com l'IESE, l'ESADE, la CEA o l'EFA. L'aliment teòric per entendre aquesta realitat, ha estat i és al nostre abast. Qui ho ha volgut entendre ho ha tingut relativament fàcil.

Tenim un diagnòstic i també el tractament que hem d'aplicar.

Hem parlat de competitivitat com a clau per mantenir bons nivells de productivitat, que és el factor que dóna, en el llarg termini, un creixement sostenible i sòlid. I tothom sap que és molt difícil parlar de benestar, molt difícil parlar de cohesió social sense creixement econòmic.

En economia no hi ha lloc per a la pausa ni la passivitat. Per això, qui no es mou, qui no s'adapta, corre el risc de quedar irremissiblement al marge del progrés.

No hi ha dubte que a Andorra i a tot arreu, tothom vol el progrés del seu país, però per fer-lo possible no n'hi ha prou amb voler-lo ni tampoc amb creure-hi.

No es poden acceptar les regles del mercat únic europeu i les noves normes internacionals de la globalització mantenint estructures i mentalitats d'una economia tradicional i administrada.

En l'oceà de la globalització, una economia com l'andorrana ha d'inspirar la confiança dels seus veïns, que en el nostre cas són com a mínim els estats de la Unió Europea. I en el context actual l'obertura a la

inversió estrangera és indispensable per inspirar aquesta confiança.

Cal actuar i cal fer-ho a temps.

En molts casos, l'Estat és incapaç de projectar a llarg termini per por de ser impopular.

N'hi ha molts que diuen que havíem i hem d'anar més a poc a poc, que cal pensar en el present. Són dels que pensen que cal esperar i veure-les venir.

Sense deixar de banda la realitat del moment, cal pensar sobretot en el futur que s'acosta de pressa. "Demà" és el dia en què treballen els que tenen por. "Demà" és el dia en què reformen els immobilitistes.

L'immobilisme i el proteccionisme frenen. I el que Andorra necessita és innovació i eficiència.

Quan les dades econòmiques no són del tot favorables és quan cal un acord per construir els camins que permetin sortir de la situació amb el cap ben alt.

Obrir l'economia andorrana pot crear preocupació, ja ho hem dit i ja ho hem reconegut. Avui, però, aquest sentiment és més irracional que mai, perquè la conseqüència més important de la globalització és que formem part d'un món obert, únic i interdependent, en què la competició és internacional per definició. Els consumidors que són els que tenen l'última paraula, tard o d'hora, castiguen sense cap misericòrdia la incompetència o la ineficiència.

En aquest món obert ens calien tres nous marcs imprescindibles: el marc jurídic, el marc econòmic i el marc fiscal.

Un país que vol competir al món comença amb la dotació d'un marc jurídic segur i obert, un marc econòmic sòlid i estable, i un marc fiscal transparent i atractiu.

Per això, el Govern va optar per inserir la nova normativa d'inversions estrangeres en un conjunt de reformes de millora de la qualitat institucional i de transparència.

En aquest context no hi ha dubte que la Llei de la comptabilitat dels empresaris era molt necessària: una economia moderna no es pot permetre no disposar d'una informació adequada per prendre decisions que afavoreixin l'empresa, el conjunt de l'economia i garantir-ne la transparència.

En aquest temps de legislatura el Govern ha aprovat tres projectes de llei -un que ja és llei- que signifiquen un gran pas endavant en l'homogeneïtzació del sector financer als estàndards europeus, i estem ultimant les regulacions que han d'adoptar el nostre marc fiscal i aportar-li coherència, més sistemàtica i claredat.

En l'àmbit pressupostari el Govern ha implantat els criteris d'eficiència i eficàcia per optimitzar la utilització dels recursos públics. Per a l'exercici 2008 partint d'un pressupost base zero va presentar un pressupost amb un superàvit de 12,4 milions d'euros. Tenim la sort de regir-nos per unes normes del joc democràtic que per definició modulen tota l'acció política en un sentit o en un altre. En aquest cas, el Govern no va tenir a temps l'eina projectada per a fer efectiu el superàvit esmentat. El que havia de ser una Llei d'acompanyament del pressupost ha esdevingut la Llei de noves formes de contractació, publicada només l'11 de juny. Els criteris d'eficiència i responsabilitat esmentats han guiat la reducció -d'aquests 60 milions d'euros- que s'havien d'obtenir segons les previsions inicials.

Una economia forta requereix una administració àgil i lleugera per evitar els costos de la burocràcia.

Amb aquest objectiu, el Govern ha iniciat una nova fase en l'agilitat dels tràmits.

El desplegament de les lleis de societats mercantils, comptabilitat i inversió estrangera donarà prioritat a una aplicació senzilla, ràpida i fàcil per als ciutadans.

Aquest és un objectiu immediat que també persegueix el Projecte de llei de signatura digital, que acabem d'aprovar.

Una economia dinàmica ha d'assegurar una diversificació imprescindible per subsistir.

En comparació amb altres països europeus Andorra ha tingut una diversificació relativament dèbil, probablement relacionada amb la política empresarial tradicional. Les dificultats derivades d'altres factors, com un territori reduït o una situació geogràfica al mig dels Pirineus, només es poden superar amb polítiques apropiades que permetin el desenvolupament d'activitats més innovadores i d'alt valor afegit.

Les inversions exteriors directes han de facilitar l'atracció de talent, la creació de mercats i serveis avançats.

No hi ha alternativa: l'únic camí possible és internacionalitzar-se i innovar. No fer els deures que imposa l'entorn econòmic pot sortir molt car.

En les societats que es preparen, la logística i les infraestructures tenen una gran importància. Però també hi ha altres factors fonamentals dels quals es parla poc, com ara la qualitat del sistema educatiu, de la formació professional, de les institucions i dels serveis públics, i la fluida permeabilitat entre persones, societat i institucions.

I encara es parla menys de capital social entès com la xarxa d'organitzacions informals que articulen la

societat, i de la seva importància amb un empresariat fidel als valors propis.

La primera raó del creixement extraordinari de les economies asiàtiques és la seva obertura i la seva inserció dins de la globalització. Els experts destaquen igualment altres factors d'aquest èxit, com és l'economia de lliure mercat, l'aposta ferma per la ciència i la tecnologia, el reconeixement de l'esforç i del mèrit, el pragmatisme, i de manera molt especial, l'educació.

El Govern que presideixo és conscient que la creació d'empreses ha de respondre a l'estructura del país i a la seva estratègia de creixement.

L'experiència també ensenya que les persones tenim un límit per acceptar novetats. Tots necessitem un temps per pair els canvis.

El camí que ha seguit la qüestió de l'obertura econòmica posa de manifest clarament aquestes dificultats.

L'obertura pot tenir ritmes, etapes i modalitats ben diferents. Estic convençut i segur que hi arribarem. I si no ens hi hem preparat, ens hi haurem d'adaptar com sigui, i no com nosaltres ho haurem programat. L'únic dilema està entre si ho fem fàcil o si ho farem difícil. Nedar a contracorrent acaba extenuant.

No confiar en les nostres capacitats, que són moltes, ens acaba fent perdre un gran ventall d'oportunitats.

Ens faltaria l'optimisme que dona la confiança en les nostres possibilitats.

Ens cal fixar horitzons i entusiasmar-nos. Globalment tenim molt a aprendre d'altres països, però ho hem de fer d'acord amb les nostres circumstàncies i personalitat pròpia. Els grans objectius s'han d'acceptar i s'han de creure perquè són al nostre abast.

Ens sobra desconfiança.

El món canvia. Ja ho hem constatat. Ens trobem en un canvi d'etapa com tants d'altres n'hi ha hagut, però la vida continua, fem el que fem i ho fem com ho fem. La fi d'un món no és la fi del món, i el canvi no és sinònim de crisi.

Assistim clarament a la fi de la societat coneguda com la societat industrial, en la qual Occident regnava al món des de la Segona Guerra Mundial.

El nostre pessimisme es cura mirant enrere i constatant que les previsions catastròfiques dels anys 70 i 80 no s'han complert, perquè Andorra sempre ha estat capaç de superar els reptes plantejats.

El Govern que entra en la darrera part de la legislatura en aquests moments de canvis internacionals continuarà parlant clar, sent actiu,

optimista i convençut de totes les nostres possibilitats.

Som un país sòlid i obert al món.

Amb els anys hem anat establint un diàleg franc i sincer amb Espanya, França i Portugal, amb la resta d'Europa i amb els organismes internacionals dels quals formem part. No cal recordar aquí, però és important, que la nostra economia és interdependent de l'europea en general, i de l'espanyola i la francesa molt en particular. També ens hem sabut relacionar amb altres països més llunyans.

La signatura del Concordat amb la Santa Seu ha significat l'ancoratge de l'Estat andorrà i les nostres institucions al segle XXI, i constitueix una fita fonamental i històrica que ens dona estabilitat i perennitat.

Estem plens d'oportunitats.

Si Andorra fa el que ha de fer estarem plens d'oportunitats. Voldria destacar un cop més alguns dels valors que han de contribuir al nostre èxit.

Tenim natura.

Hem fomentat des del primer dia la responsabilitat ecològica. A més del Projecte de Llei sobre avaluació i informació ambiental, voldria remarcar una consecució molt especial. Es tracta de la nova dimensió que hem donat al paisatge i a la millora de la imatge del país.

Hi hem implicat diversos departaments: Medi Ambient, amb la qualitat de les aigües i de l'aire, amb accions de sensibilització, amb el mapa d'unitats de paisatge o amb formació; Agricultura, amb les accions ja dutes a terme per ajudar i diversificar aquest sector tan important; Patrimoni Natural, amb una feina notable de recuperació de camins rals i de la xarxa de refugis; Turisme, amb accions de promoció de natura, muntanya i cultura, i Ordenament Territorial, amb actuacions de rehabilitació del paisatge, amb la feina feta a la xarxa de col·lectors generals, amb l'embelliment i l'enjardinament, la neteja i la conservació de la xarxa viària i amb les millores dels eixamples dels nuclis urbans, entre altres. Tot plegat un gran esforç per dignificar un dels nostres grans valors.

Encara queda molta feina per fer, com les accions relacionades amb les xarxes de control de les aigües subterrànies i superficials.

Tenim infraestructures.

El Govern està complint ordenadament els objectius en aquesta matèria gràcies al Pla integral d'infraestructures de comunicació, establert a l'Andorra 2020. Moltes obres en curs s'acabaran aquest any, i no hem deixat de millorar la xarxa

viària, sense parlar del carril prioritari multiús, el cèlebre bus exprés, la senyalització i les actuacions en matèria de seguretat.

El Centre Nacional de Trànsit ha aportat coordinació, racionalitat i ordenació a la xarxa viària, fins a tal punt que ja curiosament hem oblidat les èpoques de cues i embussos, perquè la mobilitat ha deixat de ser un dels primers maldecaps dels andorrans. Fem memòria.

La fesomia de la xarxa viària encara ha de canviar molt més amb obres de primer ordre, com el túnel dels Dos Valires o la desviació de Sant Julià de Lòria.

Les infraestructures de telecomunicacions que estem implantant a Andorra satisfan les nostres necessitats actuals i futures. No oblidem que és prioritari facilitar la creació de serveis innovadors a preus competitius, com ho demostren la penetració actual dels serveis de banda ampla i el desplegament d'una xarxa de fibra òptica, que permetrà la connexió de llars i empreses abans del primer trimestre del 2010.

La disponibilitat de l'energia és un factor fonamental per al desenvolupament i el creixement econòmic, fins al punt que una crisi energètica desemboca necessàriament en una crisi econòmica. L'ús eficaç i responsable de l'energia, essencial per a la sostenibilitat, és un projecte estratègic.

Els tres objectius principals en matèria d'energia són: reforçar les connexions elèctriques amb els països veïns i millorar les xarxes internes, respectant el paisatge; augmentar la capacitat de producció pròpia aprofitant millor els recursos disponibles, i diversificar les fonts d'energia, amb la introducció del gas natural.

Però, com he dit abans, un país no són només les infraestructures, sinó també la qualitat, les capacitats i el talent de les persones.

Hem de treballar per tenir un país atractiu, un país amable i un país hospitalari.

Ens cal fomentar molt més alguns valors que es troben en un cert declivi, com ara l'esforç, la disciplina, el civisme -que inclou un compromís en qüestions tan banals com la netedat en els espais públics o el respecte per la natura-, l'amabilitat, la perseverança, el respecte, la cortesia i el sentit de la responsabilitat.

La clau és sens dubte educació i més educació.

Avui en dia la riquesa dels estats la constitueixen la intel·ligència, el talent, la capacitat innovadora, la fertilitat dels seus emprenedors, la creativitat de la població i la competència dels seus professionals.

Aquestes aptituds i aquestes actituds s'aconsegueixen mitjançant una formació elevada,

unes bones qualificacions i una gran capacitat d'aprenentatge a tots els nivells: primari, secundari, superior i professional. Amb una certesa: l'aprenentatge i la formació no tenen edat i s'allarguen durant tota la vida.

Les prioritats del Govern estan molt relacionades amb les nostres possibilitats de país.

D'una banda, la formació professional, que integra la participació activa del teixit empresarial. Com diu Dahrendorf, la formació ha de consistir en alguna cosa més que una simple preparació per exercir una determinada professió; ha de tenir l'objectiu d'integrar l'individu en una vida complexa que exigeix permanentment l'exercici de la responsabilitat.

D'altra banda, un esforç molt important per garantir els nivells més alts de qualitat del nostre sistema educatiu.

Així, més enllà de la creació de noves infraestructures, el Govern està millorant encara més el nivell tant dels ensenyants, amb el nou màster en educació, com dels alumnes.

Voldria destacar dos exemples: el primer és l'aprenentatge de les llengües estrangeres, en què estem donant encara més protagonisme a l'anglès, conjuntament amb l'imprescindible domini total del francès i del castellà; el segon és una atenció a la diversitat també per als més capacitats i els que volen cursar vies d'excel·lència. El batxillerat internacional serà el nostre instrument per assolir aquest alt objectiu.

Pel que fa al foment de centres d'ensenyament superior i fomentar la recerca amb el mateix objectiu d'atracció d'idees i de talent, dos projectes ben diferents, com la Facultat d'Odontologia i el projecte de campus universitari de Sant Julià, mostren la nostra ambició en aquest àmbit.

Tenim seguretat.

Sentir-se segurs i protegits és un dels aspectes més valorats de la nostra societat. Dins el nostre territori no existeix la corrupció ni la delinqüència organitzada.

La policia de proximitat i la presència d'agents en totes les parròquies reforcen encara més la seguretat, la tranquil·litat i la qualitat de vida del nostre país.

L'Estat ha de continuar garantint la seguretat de les persones i dels seus béns, que són imprescindibles per a la llibertat i la qualitat democràtica.

El Reglament de carrera professional del Cos de Policia és un estímul merescut que fa justícia a l'alt nivell de professionalització del Cos de Policia.

La zonificació dels efectius de bombers en dues àrees permetrà una actuació més ràpida i efectiva en cas de necessitat. I la Llei de bombers ha de millorar les seves condicions laborals i donar prioritat a l'operativitat, la formació i la prevenció.

Les pluges esdevingudes les darreres setmanes han demostrat que tenim un sistema de protecció civil segur i fiable.

La seguretat i la protecció passa en primer lloc per la prevenció. L'adjudicació de la fase I del mòdul de joves mostra la voluntat decidida del Govern de mantenir els nostres joves al país i donar-los el suport per desenvolupar-se dins la nostra societat. Tothom té dret a una segona oportunitat. Els programes de reinserció i d'educació de la població reclusa també tenen aquest objectiu.

L'avantprojecte de la Llei de carrera judicial, que ja ha estat lliurat al Consell Superior de la Justícia, ha de permetre, gràcies al treball i als mèrits propis, l'accés de tots els professionals a càrrecs de responsabilitat.

En un moment de canvis i d'alentiment econòmic, la prioritat del Govern en matèria d'immigració és donar la màxima estabilitat als llocs de treball de les persones que ja viuen i treballen al nostre país i a les seves famílies.

Tenim salut.

Les transformacions que afecten el món tenen importants conseqüències en l'atenció sanitària i social de la població.

Avui no valen els enfocaments de fa uns quants anys i la improvisació és la pitjor consellera d'una política eficient i rigorosa. El Govern, amb el nou Pla estratègic de salut, centra els treballs d'aquesta legislatura a fer la diagnosi, planificar i establir les prioritats per als propers anys, per continuar gaudint d'un dels millors sistemes del món.

Tot apunta que els problemes actuals en salut i benestar són d'una complexitat molt superior. Ho demostren les actuacions dutes a terme actualment en àmbits tan diversos com la violència domèstica, el Pla nacional contra les drogodependències, la detecció precoç de càncer de mama o l'atenció a la gent gran, per a la qual disposarem del centre sociosanitari El Cedre.

Volem que les relacions laborals i socials disposin d'un marc legal transparent i clar.

Per això, el Govern, complint el seu compromís, ja ha entrat a tràmit parlamentari els tres projectes de llei fonamentals sobre la matèria: el Projecte de llei del codi de relacions laborals, el Projecte de llei de la seguretat i la salut en el treball i el Projecte de llei qualificada de llibertat sindical.

Tenim capacitat per atendre les necessitats.

Correspon a l'Estat garantir la protecció de les persones o col·lectius que es troben en situació de necessitat.

La destinació de la política social i de suport del Govern té noms i cognoms. Parlem d'objectius tan diversos com l'atenció social primària, els discapacitats, la gent gran, la protecció social (mesures urgents i pensions no contributives), la inserció sociolaboral, les ONG's, l'atenció social a la infància, el Centre d'Acolliment d'Infants, l'atenció a la dona, la política d'habitatge, la política de lloguer, l'emancipació, ajuts a l'estudi, transport escolar, transport universitari, menjadors escolars, associacions de pares d'alumnes, formació professional continuada, formació d'adults, beques, ajuts per a estudis superiors, recerca i cooperació internacional, o subvencions a entitats cíviques andorranes. No calen més paraules. Aquesta és la nostra política.

Tenim comerç.

Estem aplicant el Pla de millora del comerç, ja hem tirat endavant accions de professionalització del sector, amb la col·laboració de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, i hem creat la Taula dinamitzadora del comerç.

Fem una feina intensa en la promoció o el màrqueting d'Andorra, la consolidació del producte existent i l'oferta de nous productes turístics. El Govern ha constituït la societat Andorra Turisme per coordinar esforços i millorar resultats, amb objectius més ben identificats.

Tenim una identitat pròpia.

Hem de singularitzar-nos en el món global. Andorra no té cap motiu per voler ser igual que els altres països. No podem acceptar discursos paternalistes ni que ningú ens doni lliçons de sobirania perquè no seguim exactament el mateix model d'altres estats segurament més grans.

En aquest context, la igualtat buida de personalitat fa caure en els mateixos errors que els altres. La uniformitat és molt mala consellera.

Tant l'Arxiu Nacional com el Museu Nacional Etnogràfic persegueixen l'objectiu de donar a conèixer Andorra i la seva història. En el terreny de les arts el Govern ha creat l'Escena Nacional d'Andorra i està potenciant l'Orquestra Nacional com a orquestra clàssica. Dins el Pla nacional d'infraestructures culturals té un lloc destacat el Museu Nacional d'Art d'Andorra, que estarà emplaçat a l'antiga caserna de bombers d'Andorra la Vella.

La cultura no tardarà a ser un sector indispensable per a la nostra indústria turística. Aquestes noves infraestructures culturals seran motors, com ho és Caldea, que avui gaudeix d'un gran prestigi, reconeixement i acceptació malgrat, recordem-ho, la polèmica que va acompanyar el seu naixement.

Els petits països hem de trobar la manera de ser nosaltres mateixos. Però ho hem de fer sense estridències. Hem de vendre una identitat diferent. A Andorra hem de saber canviar la quantitat per la qualitat; buscar els atractius que ens fan diferents i que ens ajuden a promocionar-nos.

La singularitat és una inversió i reconeixement dels de fora. Cal construir i reforçar noves competències diferencials per a la nostra subsistència.

Entre la identitat i la promoció, el Govern potencia la marca "Andorra" com a referent de qualitat turística i cultural.

Tenim una veritable democràcia, que articula la manifestació de la voluntat col·lectiva dirigida als ideals de justícia, d'igualtat, de protecció dels drets humans i de la dignitat de la persona.

Ens cal acceptar l'arbitratge universal de la llei en una societat plural en les idees i una societat diversa en les opinions.

La independència de les institucions, la separació de poders -que aquí sí que és ben real-, i la defensa efectiva dels drets i les llibertats de les persones, garanteixen el bon funcionament de l'Estat.

Tenim talent.

Tenim la necessitat d'aprofitar el capital humà propi. Ara ja són molts els andorrans que en les darreres generacions s'han format a casa i a l'estranger i han adquirit una sòlida preparació.

Tenim gent que sap treballar, esforçar-se i plantar cara als reptes. Gent amb idees i creativa; artistes i intel·lectuals qualificats, persones amb ganes de tirar endavant, empresaris amb empena.

Tenim gent preparada per superar qualsevol competència exterior i encarar un futur amb expectatives. La força d'Andorra és la seva gent.

Tenim un patrimoni artístic, cultural i natural excepcional.

Molt Il·lustres Senyores i Senyors Consellers Generals, tenim un gran país. Un país respectuós i respectat, mirat arreu amb sincera simpatia.

Andorra és gran quan mostra la seva solidaritat col·lectiva davant de catàstrofes internacionals.

Andorra és gran quan demostra la potència innovadora que ha estat capaç de generar la seva indústria turística, els seus empresaris, la seva gent.

Quan pren consciència de la seva llarga i fecunda trajectòria històrica democràtica i mira al futur amb nous projectes.

Quan fa aportacions singulars als fòrums internacionals.

Quan s'obre al món sense complexos.

Quan lidera relacions de proximitat, de col·laboració, de bon veïnatge i de sincera amistat amb totes les zones veïnes.

Quan es compromet amb l'aposta més ecològica i sostenible i encarrila el seu creixement amb responsabilitat.

Hem vist una mostra del singular material amb el qual ve construït aquest nou segle XXI. Sabem clarament que no serà un segle fàcil ni senzill però serà encara molt més dur en les societats que no tinguin la capacitat d'obrir-se als canvis ni a les reformes apropiades.

Acabo.

He treballat i continuaré treballant. Hem complert i continuem complint fil per randa cadascun dels punts del mandat que el poble andorrà ens va fer el mes d'abril del 2005.

Com hauran pogut constatar, aquest Govern no solament ha analitzat i ha planificat rigorosament cada àmbit de la seva gestió, sinó que sobretot s'ha posat mans a l'obra per obtenir resultats des del primer moment i ha anat seguint ordenadament els plans establerts.

En el pla econòmic, les reformes estaven anunciades. Si no es fan en quatre o en vuit anys es faran en quaranta i se'ns acabaran imposant amb molta més violència. El passat no tornarà. O ens dissenyem el futur més adequat a les nostres característiques o el futur se'ns imposarà sense contemplacions ni miraments.

Les lleis econòmiques, la futura reforma de la CASS, les lleis sociolaborals, l'Acord amb la Santa Seu, les noves lleis de professions liberals, d'ensenyament superior i de recerca, el nou sistema de finançament d'obres públiques són clars exemples de decisions preses en el decurs de la present legislatura que hauran de tenir futura rellevància estratègica en els àmbits econòmic, social i institucional.

Solvència política, confiança econòmica, seguretat jurídica, educació competitiva i bones infraestructures. Aquesta ha estat la nostra orientació política i aquest és el rumb que proposem per al futur.

Andorra ha canviat profundament.

També en la manera de fer política. Ara s'imposen noves visions i maneres de fer que no tenen res a veure amb les practicades fins avui.

No tot s'hi val en la lluita política. Un mínim de regles, poques però fonamentals, haurien de ser respectades per tots. Amb un rebuig clar, contundent i enèrgic dels cops baixos, el debat entre idees i el malmès prestigi de la classe política hi sortirien guanyant. I els ciutadans, de ben segur que ho agrairien.

En moments de canvis importants sorgeix la necessitat de cooperar conjuntament: pretendre que hi ha un poble andorrà d'esquerres oposat a un poble andorrà de dretes que no poden unir esforços en els moments crucials és d'una perversitat imperdonable.

Tots els ciutadans d'Andorra formem un sol poble quan tenim davant nostre reptes importants, clars i engrescadors, i els polítics no tenim cap dret a fer passar per davant els nostres interessos partidistes.

Per acabar, apel·lo i convido a dotar el debat polític de més serenitat.

Copsem la mesura de la nostra responsabilitat. Traiem tensions i dramatisme a les nostres funcions i dotem-les de rigor, de seny i de serietat. Però no oblidem que som nosaltres, les persones, les que donem sentit a la història, i també som nosaltres els que creem o destruïm oportunitats.

En qualsevol cas, entenc que el primer i més important repte vinculat a les reformes ja ha estat superat: em refereixo a la transformació de les mentalitats. Sincerament, penso que en el debat d'idees, els plantejaments del Govern s'han anat compartint. És per a mi un motiu de gran satisfacció.

Avui són molt amplis els sectors econòmics i socials que perceben l'obertura com el que és: un gran camí per millorar la nostra competitivitat, i en conseqüència, el nostre poder adquisitiu i el nostre benestar.

No només hem guanyat la partida en l'àmbit de les mentalitats. Hem estat capaços de vincular la reflexió a l'acció. Hem traduït les idees en iniciatives legislatives i en acció de govern.

L'obertura a l'economia internacional serà el que nosaltres vulguem que sigui: una oportunitat o un gran maldecap. Serà una oportunitat si som capaços de millorar encara més el nostre model educatiu i de continuar adaptant constantment el nostre marc normatiu a les noves necessitats. Serà un maldecap si no reaccionem.

Estic satisfet, sincerament satisfet, de la nostra acció de govern i confio que també ho estigui la majoria del Consell General, almenys aquella mateixa majoria que m'honorà amb la seva confiança el 26 de

maig del 2005. Però no sóc conformista: sempre es pot i es podria fer molt més i millor; el projecte que encapçalo no té límit en relació amb la seva ambició per Andorra. Però reconec que les grans línies estan ben traçades.

En la construcció de la llibertat i del progrés hi pot haver molts camins que van cap endavant, però tots ells han d'incorporar i combinar necessàriament elements de reforma gradual tant en l'àmbit econòmic, com en el polític i social.

Andorra es mereix l'èxit.

L'èxit depèn de la força dels nostres somnis. El futur depèn de la nostra confiança, el futur depèn de les nostres esperances, tant si són esperances somiades, com si són esperances idealitzades, i com si són, com en el nostre cas, esperances ben certes.

Moltes gràcies, senyores i senyors, per la seva atenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern per la seva intervenció.

Doncs, recordar que aquesta sessió es suspèn fins demà al matí a les 10.00 hores, en la que els grups parlamentaris faran les seves intervencions.

Sense més, se suspèn la sessió.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.00h)

(El dia 20 de juny, divendres, a les 10.00h, es reprèn la sessió)

(El M. I. Sr. Joel Font Coma, Ministre d'Economia i Agricultura, no s'incorpora a la reunió)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom, reprendrem la sessió avui, amb la intervenció dels no adscrits i grups parlamentaris.

Abans, doncs, de donar la paraula als grups parlamentaris demanarem si els no adscrits desitgen intervenir? Sí? Doncs, com sabeu teniu un torn de cinc minuts.

Sr. David Pérez teniu la paraula.

El Sr. David Pérez:

Gràcies Sr. síndic.

Havent escoltat i llegit la intervenció del cap de Govern d'ahir, ens ve al cap aquelles pel·lícules que

entres a veure-les al cinema refiant-te del títol i que, quan encara no han passat quinze minuts de la sessió veus que el contingut no té res a veure amb el títol.

Pretendre qualificar el discurs com d'orientació política, més que agosarat, és temerari.

Temerari és intentar donar-nos una classe d'història contemporània i de macroeconomia aplicada incloent-les en una equació de deu elements que no serveix per a camuflar del tot les vergonyes d'aquest Govern.

Intentar responsabilitzar al fenomen migratori del nostre país d'altra cosa que no sigui l'augment de la riquesa, cultura i diversitat, més que temerari és vergonyós.

Anomenar cicle expansiu i immobiliari al que, en realitat, ha estat un cúmul d'exercici d'un capitalisme ultraliberal, amanit amb una moratòria, és fugir d'estudi.

Allà on vostès veuen una desestructuració social, nosaltres, Renovació Democràtica, utilitzant un terme gastronòmic, veiem una deconstrucció social, és a dir, anar construint amb nova forma la família, l'escola i d'altres sense que això suposi trencar cap equilibri bàsic.

La provisionalitat de les relacions personals, socials i laborals en aquest país, són la conseqüència de l'estil que vostès defensen.

Diuen veritat quan reconeixen que s'han concentrat tant en objectius econòmics que han deixat de banda la importància de les estructures socials, és a dir, la societat civil. Nosaltres haguéssim fet de diferent forma: potenciar la societat civil, donar-li mitjans i eines suficients, i d'aquesta forma enriquir la nostra economia.

No és la societat la que imita models dels adolescents, ans al contrari, són els adolescents que imiten els models dels adults.

Meritori és reconèixer que aquesta societat té més dificultats per afrontar un període de crisi perquè no s'han procurat els valors, ni les eines ni els mecanismes per fer-hi front. Fa massa anys, -uns catorze-, que la societat andorrana espera que vostès els hi facilitin. Facin memòria.

Qui ha de reconstruir la seva capacitat de resposta activa i de no tenir por a les ensopegades, són vostès. Qui no s'atreveix a gestionar la complexitat i busca simplificacions primàries són vostès.

Ens ho volem creure que el Govern va fer un diagnòstic sincer, però, seriós i rigorós ens permetran que ho posem en dubte, veient el tractament que han dut a terme i la situació que ens trobem avui dia al nostre país.

Intentar tornar a enganyar a la gent amb l'estratègia del no als impostos és demagògia, i més venint de vostès que han teixit una teranyina impositiva, gravosa per a tothom sense tenir en compte la seva capacitat, i que vostès mateixos no tenen la seguretat de com aplicar-la. Nosaltres per contra, pretenem un sistema tributari d'acord amb la nostra constitució i basat, essencialment, en una imposició indirecta sobre el consum i una imposició directa sobre el benefici de les empreses i societats.

No hem trobat cap qualificatiu adient per descriure la situació de "collage" que vostès han compost en quatre paràgrafs. Mencionar el Sr. Josep Maria Bricall, dient que vostès són conscients de la necessitat d'anticipar-se als esdeveniments, assumir que els hi correspon tenir-ho tot previst per garantir els llocs de treball, preservar el poder adquisitiu i la cohesió de la nostra població, per acabar dient que el Govern està preparant una sèrie de mesures que presentarà oportunament al Consell General, com li hem dit, no hem trobat un qualificatiu adient, però digui'ls-hi a totes les famílies que ja han marxat d'aquest país, a les que estan a punt de fer-ho i a les que malviuran en aquest país perquè no tenen on anar, digui'ls-hi, Sr. cap de Govern, quan serà aquest oportunament. Per aquestes famílies, amb tota seguretat, l'oportunitat arriba massa tard.

Parlen vostès de tres nous marcs imprescindibles: el marc jurídic, l'econòmic i el fiscal. Amb les tres lleis - inversió estrangera, comptabilitat dels empresaris i la de societats- donen vostès per complert el marc jurídic, però no han fet res, en data d'avui, per acomplir el marc econòmic i el fiscal.

Traspassa el terme de valor el que vostè parli de l'àmbit pressupostari i utilitzi les paraules "eficiència" i "eficàcia". Agafant els pressupostos del 2007 i 2008, apartat 1, impostos directes, les quantitats són idèntiques: 11.072.333 euros previstos. Quatre línies a sota, en l'apartat sobre transmissions intervius, ens trobem en la mateixa situació, dues quantitats idèntiques: 23.602.137 euros. No cal contractar cap companyia d'àmbit internacional per a què els hi diguessin que calia preveure una caiguda d'aquest tipus d'impost. Els veïns catalans, sent previsors, van calcular una caiguda del 30%. Alguna veu els havia d'haver arribat que aquesta disminució de captació traspassaria la frontera i ens arribaria a casa, com finalment així ha estat.

Teniu raó: la fi d'un món, del vostre, no és la fi del món. Nosaltres volem un món nou, més just, més solidari, més habitable, i també teniu raó quan dieu que el canvi no és sinònim de crisi. Renovació Democràtica participarà d'aquest canvi i s'esmerçarà per superar la crisi actual. El canvi no és sinònim de crisi, però la crisi sí que necessita un canvi.

Reconeixen vostès que són pessimistes i que han de mirar enrere. Nosaltres som optimistes i sempre mirem endavant confiant en el nostre poble, en tot el poble.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Pérez per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, a la intervenció dels grups parlamentaris...

Ah, perdó! El Sr. Ricard de Haro també té cinc minuts per intervenir... Perdó.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Continuant amb el discurs del meu company.

Permetran que els hi fem ressaltar el que nosaltres creiem que deu ser un error tipogràfic. Quan vostès parlen del concordat i que aquest ha significat l'ancoratge de l'Estat andorrà i les seves institucions en el segle XXI, deu ser que el palet de la xifra romana s'ha desplaçat cap a la dreta i que es referien a l'ancoratge en el segle XIX, per no parlar de la desconfiança que representa cap al poble andorrà atribuir a aquest concordat la virtut de donar estabilitat i perennitat al nostre Estat.

Diuen que tenim natura. Ja la teníem. Són vostès que han permès de malmetre-la i perdre-la per la manca de model de gestió i de país que tenen. I ara pretenen penjar-se la medalla que vostès són els que la recuperaran... *Apaga y vámonos.*

Una petita reflexió: el descens de les cues i embussos és degut a la magnífica xarxa viària que disposem, o pot tenir alguna cosa a veure el descens amb el nombre de visitants que gaudeix el nostre país?

Quan parlen vostès de tenir un país atractiu, amable i hospitalari, s'ha de procurar augmentar la qualitat de vida i les condicions de treball, i veuran com de forma natural, augmenta el somriure, la simpatia, l'amabilitat i l'hospitalitat dels nostres ciutadans.

Des de Renovació Democràtica considerem que l'educació és un dels pilars bàsics de la nostra societat. Per això no descuidin vostès que el que més urgeix és l'homologació del nostre batxillerat nacional per tal de no trobar-nos amb la mateixa situació desagradable que la que ens vàreu abocar a l'inici del curs escolar.

El GRECO deu estar més que satisfet davant de la rotunditat de l'afirmació que dins del nostre territori no existeix ni la corrupció ni la delinqüència organitzada.

Pel que fa la Policia i els Bombers, només dir que la situació que teòricament vostès han arreglat, és una situació que pateixen els bombers i la policia per la desídia i incompetència de governs liberals.

Talment, parlen de protecció civil i que nosaltres recordem, ni tenim llei, ni tan sols un pla al respecte. Parlar de prevenció en l'àmbit de la seguretat i protecció dels ciutadans, i posar com a exemple d'aquesta prevenció l'adjudicació d'un mòdul penitenciari per a joves, ens indigna i demostra el desconeixement del Govern de la paraula prevenció.

Continua desconeixent-se el terme "prevenció" quan es parla de salut. Només cal veure l'ampliació de l'hospital, l'inici de la campanya de mamografies gratuïtes i la paralització de geriàtrics al Principat d'Andorra.

Sí que tenen vostès definit el tipus de relacions sociolaborals que pretenen dotar a la nostra ciutadania. Només cal veure els projectes de llei que han entrat. Aquest és el seu model i de ben segur no és el de Renovació Democràtica.

Quan parlen vostès d'atendre necessitats i diuen que aquesta és la seva política, nosaltres proposarem, -quan tinguem l'oportunitat-, almenys dos canvis: convertir les pseudoalmoïnes en veritables ajudes i que els primers salaris que es paguin siguin els d'aquests col·lectius.

Diuen vostès que tenim comerç. Sí, al mig de l'avinguda Carlemany i Meritxell, i tancats. I fent esperar almenys tres mesos al que en vol obrir un de nou. Tenim Andorra Turisme, SA, però veiem que els comuns continuen fent la seva pròpia promoció i que la pretesa unificació d'esforços en matèria de promoció turística continua sent un somni.

Tenim una identitat pròpia. Malament anem si l'hem de basar en el circ que han muntat vostès amb el museu i arxius nacionals. I si us plau, la cultura ja era ahir, un sector indispensable per la nostra indústria turística. El que cal és potenciar-la com vàrem fer nosaltres amb Caldea.

Tenim una veritable democràcia. Des de Renovació Democràtica la volem millorar canviant les lleis per garantir una major representativitat de la ciutadania andorrana en el Parlament.

Al·leluia!... Al·leluia! Vostès han descobert que la força d'Andorra és la seva gent, tota la seva gent... Al·leluia!

Quan parlem de solvència política, confiança econòmica i altres, ens permetem dir que nosaltres, quan participem del canvi, invertirem aquests dos termes i procurarem donar al poble andorrà més confiança política i més solvència econòmica, respectant les regles, parlant amb el poble i amb un

debat polític amb la serenitat necessària, és a dir, continuarem treballant com fins ara, amb rigor, seny i serietat, però sense obviar que hi ha dos Andorres i són: la que viu i es lucra de tot sense límits, i la que ni treballant dos torns diaris, es pot sobreviure. I ho farem sense deixar que els interessos partidistes passin per damunt dels valors i principis de tots els ciutadans.

I per acabar, permeti'm que retorni al principi del seu discurs, Sr. cap de Govern, en el qual vam tenir l'alegria més gran, al estalviar-nos la necessitat de demanar que se'n vagi, ja que vostè mateix ha anunciat que marxarà dient que aquest és el seu darrer debat d'orientació política, que per cert, pot servir per a tot menys per a orientar a ningú, i encara menys políticament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro per la seva intervenció.

Ara sí, entrem al torn dels grups parlamentaris.

Per CDA + Segle XXI, el president, Sr. Enric Tarrado, teniu la paraula.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Estem avui celebrant el que serà el darrer debat d'orientació política de la legislatura. Aquest és un acte d'especial rellevància institucional a l'hora de considerar les relacions entre el Consell General i el Govern.

Des del Grup Parlamentari CDA + Segle XXI volem remarcar, però, que aquest debat no pot quedar tancat en el si de les institucions. El debat d'orientació política ha de quedar referit als problemes que té la gent del carrer. L'activitat política s'ha de desenvolupar tenint en compte la realitat del país. Una realitat en la que es treballa, es fa empresa, s'estudia i es crea riquesa. Andorra té una societat viva i cohesionada, dinàmica i creativa i els polítics no podem donar l'esquena a aquesta realitat.

En la sessió d'ahir el cap de Govern ens va fer arribar les seves coordinades polítiques sobre el que queda de legislatura. Certament, s'han fet moltes coses, algunes d'elles força ben fetes però d'altres no tant. Però hem de reconèixer que queden encara moltes coses per fer.

Els consellers de CDA + Segle XXI voldríem esmentar ara les tres nocions bàsiques a les que ens vam referir en el debat d'investidura: consens, estabilitat i governabilitat. Vam remarcar llavors, en

el primer debat polític de la legislatura, que el nostre grup parlamentari guiaria la seva actuació política en base a aquests tres grans criteris d'actuació. I pensem, sincerament, que hem donat una resposta satisfactòria als objectius que ens havíem plantejat.

Hem afavorit l'estabilitat de la legislatura i hem propiciat la governabilitat d'Andorra. Hem contribuït a què el país hagi tingut cada any aprovats els corresponents pressupostos amb l'objectiu de donar estabilitat econòmica a la nostra societat. I això ho hem fet, malgrat que alguns s'entossudeixen a afirmar, sense donar cap mena de carta blanca al Govern. El nostre suport polític sempre s'ha concedit a través d'una intensa negociació per tal de fer els pressupostos de l'Estat més equilibrats, més prudents i més realistes. El mateix ha succeït amb el desenvolupament legislatiu: només hem concedit el nostre recolzament a aquells projectes que hem considerat adequats per a la bona marxa del país. I quan hem tingut dubtes rellevants, hem forçat la negociació per tal d'adaptar-los als plantejaments que nosaltres enteníem més acceptables.

Pensem ara esmentar, per exemple, un de molt important, en la Llei d'inversions estrangeres. Des de CDA + Segle XXI vam entendre que aquesta podia ser una bona llei per al futur econòmic d'Andorra sempre i quan alguns dels seus paràmetres d'obertura s'implantessin de manera gradual. I vam negociar la seva aprovació en aquest sentit. Aquesta ha estat la nostra manera de treballar: des de la fermesa i el rigor hem apostat per l'estabilitat i la governabilitat, sempre avantposant l'interès general als interessos partidistes. I celebrem que, finalment, en el seu discurs, Sr. cap de Govern, ens hagi donat la raó en relació a aquesta manera de fer política.

No volem, però, oblidar ara que durant aquesta legislatura no ens hem limitat a afavorir l'estabilitat i la governabilitat. Hem treballat també pel consens i pel diàleg. Aquesta ha estat sens dubte la voluntat central que ha mogut la nostra activitat política. Una voluntat que, hem de dir-ho i lamentar-ho, no sempre ha estat corresposta per les actuacions dels altres grups parlamentaris o del propi Govern. Per CDA + Segle XXI practicar el consens és una condició necessària per a la pràctica de la política democràtica. Si no hi ha consens, les coses no acostumen a sortir bé. I convé també recordar que no només hi ha d'haver consens i diàleg entre el conjunt de les forces polítiques sinó que aquest ha d'arribar, especialment quan es tracta de temes importants, al conjunt dels sectors econòmics i socials.

A més, volem ara remarcar un fet que ens sembla extremadament important per tal de començar a plantejar les coses d'una manera adequada de cara al

futur. El consens i el diàleg són importants en condicions normals però encara tenen més importància en moments de desacceleració econòmica, com el que estem vivint.

La realitat, de vegades, canvia molt ràpidament. No oblidem que vam començar aquesta legislatura vivint i patint l'anomenada crisi dels abocadors, que era un conflicte provocat per un sobrecreixement del sector de la construcció. Tots els mals, llavors, semblaven ser conseqüència del fet de créixer massa. Fa tres anys la inflació estava controlada, el petroli era raonablement barat i el producte interior brut anava augmentant significativament. Aquest era l'escenari econòmic de casa nostra i dels països del nostre entorn.

Ara les coses són completament diferents. El clima econòmic avui, a Andorra i fora d'Andorra, sense ser dramàtic, és molt més desfavorable. Però, centrant-nos en l'economia andorrana, cal dir que el panorama és força preocupant. El nostre importantíssim creixement dels darrers anys estava molt basat en el sector immobiliari i en el de la construcció.

Així, fa tres anys no sabíem on abocar les terres provinents de les obres. Avui, en canvi, no sabem com aturar la pèrdua de llocs de treball en el sector de la construcció. Fa tres anys, un dels grans maldecaps era fer que el nostre creixement fos sostenible des d'un punt de vista ecològic. Avui, el problema és trobar com, des d'un punt de vista econòmic, podem sostenir el nostre creixement.

Tal i com es pot comprovar, la conjuntura econòmica de vegades canvia molt ràpidament. Doncs bé, reprement l'argument que hem iniciat fa una estona, volem insistir en què el consens, en períodes de desacceleració econòmica, és una eina més necessària que mai. Cal dir que els experts preveuen encara un parell d'anys econòmics força complicats. I com és sabut, en temps de poca bonança econòmica, sovint cal prendre decisions complicades i no sempre fàcils d'adoptar. I cal reconèixer que sense l'establiment d'un consens previ és molt difícil que cap força política pugui trobar les solucions adequades.

En aquest sentit, nosaltres ens permetem recomanar a les altres forces polítiques que adoptin el que podríem denominar "model centrista" basat en el consens i el diàleg, tant pel que fa al que resta de legislatura com de cara a la preparació de la legislatura vinent. Així, des de CDA + Segle XXI considerem que tots els partits haurien d'apostar pel diàleg com a primer punt programàtic.

Cal, però, reconèixer que una certa desacceleració econòmica com la que estem vivint no només ha

d'anar acompanyada de grans dosis de diàleg i de consens. Quan les coses no acaben d'anar prou bé cal, més que mai, optimitzar recursos i racionalitzar les despeses, tot exigint-se la màxima eficàcia als gestors.

En aquest sentit, cal que el pressupost de l'Estat sigui equilibrat, tot reduint les despeses, especialment les més innecessàries com ara les de representació, viatges, festes i festetes. Cal, per tant, instaurar una ferma política d'austeritat en la despesa de funcionament. Els particulars, en moments de poc creixement econòmic, procuren gastar menys i no augmentar les despeses. El Govern i l'Administració pública han d'actuar en la mateixa direcció. Cal reduir les despeses de funcionament tot garantint el bon servei als ciutadans. No pot ser que les despeses públiques creixin i que les privades s'estanquin o baixin. El panorama econòmic ens obliga a tots a estrènyer els cinturons. Els serveis de l'Administració pública no han d'augmentar en quantitat però sí que ho han de fer en qualitat. L'Administració ha de ser eficaç, capaç d'aportar solucions, evitant posar traves als administrats.

En canvi, ens sembla important en uns moments d'alentiment econòmic, potenciar la inversió pública. En primer lloc, perquè les infraestructures sempre són necessàries i, en segon lloc, perquè es dona feina a empreses i treballadors.

Per això no ens acaben d'agradar aquests canvis d'orientació del Govern en una matèria tant important com aquesta. Des de CDA + Segle XXI hem donat suport al nou model de contractació i finançament d'obres, tractant de limitar-lo a les obres més importants. Pensem sincerament que es tracta d'un bon model per a la programació de l'obra pública. Però, ara, constatem amb sorpresa com el Govern diu que aquest nou sistema no s'aplicarà aquesta legislatura. En què quedem? No era aquesta la peça clau per a l'aplicació del nou pressupost? Sembla com si de vegades els músics no seguissin les indicacions del director d'orquestra, Sr. cap de Govern.

No es poden fer, segons el nostre criteri, cops de timó d'aquesta mena. Anem al cas concret de la desviació de Sant Julià de Lòria.

D'entrada, el Govern planteja un crèdit extraordinari amb càrrec a l'endeutament. Poc després, el retira deixant entendre que la desviació de Sant Julià de Lòria s'acollirà al que estableix la Llei de noves modalitats de contractació i finançament de l'obra pública, que acaba d'entrar en vigor. Tot seguit, s'anuncia que aquesta Llei no serà aplicada en el que queda de legislatura. Francament, no hi ha manera d' aclarir-se. I, en canvi, el que

necessiten els ciutadans del país és tenir les coses clares.

El que és cert és que aquests canvis sobtats de rumb no semblen la millor recepta per a fer front a la desacceleració econòmica. Les coses han d'estar més clares, Sr. cap de Govern. No és moment per a vacil·lacions. Des de CDA + Segle XXI pensem que cal un programa econòmic de rigor i d'austeritat, aplicat amb idees clares. Cal, certament, donar un impuls a l'obra pública, per tal que pugui actuar com a sector inductor del creixement. Però cal no oblidar també que cal ajudar els altres sectors. No es pot pretendre impulsar l'economia andorrana invertint únicament en un únic sector. Andorra està formada per un conjunt de sectors i el Govern té l'obligació de pensar en tothom.

Ens hauria agradat sentir ahir en el seu discurs la proposta per part de Govern d'un paquet de mesures econòmiques concretes i d'aplicació immediata per tal d'afavorir el creixement. Una proposta que, malauradament en el discurs d'ahir quedava posposada fins al 2009. Cal fer un clar esforç per a reincentivar l'economia. S'haurien de plantejar accions destinades a què la gent pugui superar els problemes del dia a dia. No n'hi ha prou amb proposar reformes a llarg termini, si bé això és també molt important.

Sí que compartim, en canvi, Sr. cap de Govern, el seu optimisme. Creiem en el país, creiem en les seves possibilitats i en el seu futur. I sobretot, creiem en la seva gent. Però, cal esmentar que aquesta confiança passa també per apel·lar a la conscienciació ciutadana. En aquest món res és gratuït. No hi pot haver drets sense les corresponents obligacions.

D'altra banda, en matèria de política fiscal, ens agradaria plantejar també una mena de crit d'alerta. Darrerament es parla molt de l'establiment de nous impostos, sobretot per part dels diferents partits polítics.

Els consellers de CDA + Segle XXI voldríem recordar que l'Andorra contemporània s'ha construït al voltant d'unes regles de joc força particulars. És a dir, al voltant d'un marc fiscal específic que ha permès la seva expansió i, per tant, la seva competitivitat. Sense tancar-nos a modernitzar el nostre sistema fiscal, hem de ser conscients tots plegats d'aquest fet i hem de vigilar molt quan es tracta aquest tema, ja que, segons el nostre criteri, si les coses no es fan bé en aquest sentit, el nostre país podria patir una important pèrdua de la seva prosperitat. L'Andorra moderna ha estat sempre un país d'oportunitats i no ha de deixar de ser-ho.

El Govern ha de disposar de recursos per a tirar endavant el país. I permetin-me afirmar que no tot

s'acaba posant impostos. El Govern ha de promoure l'economia del país donant oportunitats a tots els seus ciutadans, ja siguin estudiants, treballadors, empresaris o pensionistes.

En relació amb les infraestructures, des de CDA + Segle XXI som conscients que s'han fet notables esforços inversors al llarg dels darrers anys i som també conscients que si un país vol tirar endavant necessita infraestructures modernes i adequades. Però no podem tampoc oblidar les possibilitats del nostre país. Es tracta d'un país petit amb una orografia complicada que fa que moltes de les obres viàries siguin cares i complexes.

Per això, ens cal anar en compte i prioritzar molt clarament les nostres inversions. No ho podem fer tot de cop. El món no s'acaba demà i hem d'anar avançant de forma gradual. En canvi, el Sr. cap de Govern, no hem vist, una vegada més, cap ordre de prioritats en el seu discurs, i ho lamentem novament.

Unes bones infraestructures han d'afavorir la mobilitat interna dels ciutadans i facilitar l'arribada i l'estada dels turistes. No hem d'oblidar que el comerç i el turisme constitueixen els nostres principals atractius econòmics. Andorra és un país de muntanya que ha de continuar venent el seu atractiu natural. Però si volem promocionar el nostre paisatge primer l'hem de conservar, amb la col·laboració de tots plegats, de poders públics i d'agents privats. I cal no oblidar que en aquesta funció de conservació de l'entorn natural l'activitat agrícola i ramadera hi juga un paper clau. De qualsevol manera, des de CDA + Segle XXI pensem que la pagesia és un sector econòmic amb prou entitat i tradició com per merèixer el recolzament de l'Administració pública per tal que pugui continuar sent un sector econòmic viable i rendible.

A la vegada, també volem esmentar que Andorra, per tal de mantenir el seu atractiu turístic, ha de continuar sent un país segur, sense oblidar que la seguretat és un valor que repercuteix molt positivament en la qualitat de vida dels habitants d'un país. És per això que estem d'acord amb vostè, Sr. cap de Govern, en què cal no estalviar esforços en aquest sentit.

Hem dit anteriorment que en moments de desacceleració calia intensificar els esforços per tal d'optimitzar recursos. Aquest ha de ser també l'objectiu en matèria de política sanitària. Tenim un bon sistema sanitari. Tot i això, no ens podem conformar i n'hem de millorar la seva qualitat. Però ho hem de fer de forma eficient, aprofitant bé els recursos dels que disposem. Aquest és l'objectiu del Pla estratègic de Salut que s'haurà d'anar

desenvolupant sota criteris d'eficàcia i de qualitat en el servei.

En l'àmbit de les prestacions sanitàries i socials, cal també remarcar que la nova llei de la CASS fa un esforç per cercar un equilibri entre les prestacions a oferir i la viabilitat financera del sistema. En relació amb la política social, cal no tancar els ulls a la realitat: a casa nostra hi ha persones que pateixen dificultats econòmiques i cal ajudar-les a superar els seus problemes. Els consellers de CDA + Segle XXI no som partidaris d'un assistencialisme difús sinó d'ajudar realment a aquelles persones que ho necessiten. Cal que ens continuem preparant per atendre la nostra gent gran ja que aquest és un dels sectors més proclius a patir situacions de precarietat.

Pel que fa a l'educació, voldríem remarcar que aquest és el gran instrument del que disposa el país per a preparar el futur. La nostra estructura educativa és plural i cal continuar afavorint aquesta pluralitat. Per un costat, hem de potenciar el sistema educatiu andorrà, en tots els seus nivells, des de l'ensenyament obligatori fins al superior. Per l'altre costat, hem de continuar aprofundint en el desenvolupament dels convenis educatius signats amb els estats veïns, ja que aquest és un patrimoni educatiu i cultural que no ens podem deixar perdre.

Però, a la vegada, cal afavorir que el model educatiu, en primer lloc, no deixi cap jove sense formació i, en segon lloc, que els ensenyaments impartits s'ajustin a les reals necessitats de la nostra economia. Amb l'aprovació de la nova Llei d'ensenyament superior, el nostre país ha fet un clar atansament a Europa en matèria de normativa educativa. Aquest fet té especial rellevància. Des de CDA + Segle XXI pensem que cal potenciar tot el que es pugui la mobilitat dels nostres estudiants que, sempre que sigui possible, haurien de poder fer estades formatives en altres països.

Però no només han de sortir els nostres estudiants, senyor Pintat. Hem de sortir tots plegats. El país no pot quedar-se insensible davant dels reptes de la mundialització econòmica. Certament, hem de mantenir les nostres tradicionals bones relacions d'equilibri amb els estats veïns i amb les regions del nostre voltant, però hem de tenir present que el món no s'acaba a França i a Espanya. Cal anar més lluny. Cap a Europa, cap al món. Hem de defensar els nostres interessos i hem d'anar a buscar les oportunitats allà on sigui. Això sí, ho hauríem de fer, des d'Andorra, amb una única veu. No hem estat capaços, en més de tres anys de legislatura, d'aconseguir tirar endavant la ja famosa taula d'Europa. Abans ens referíem a la necessitat genèrica de consens. Doncs bé, cal dir que en matèria de

política exterior aquest hauria de ser especialment necessari.

I no hi ha manera. La mateixa necessitat de consens s'hauria d'exigir en matèria de política institucional i de desenvolupament constitucional. Necessitem unes institucions fortes, no qüestionades. Necessitem un copríncipat consolidat. Cal però lamentar, una vegada més, la manca del referit consens.

En tenim un exemple ben clar, relacionat a la vegada amb la política exterior i amb la nostra consolidació institucional. Ens referim a la signatura de l'Acord amb la Santa Seu. Tampoc haurem estat capaços, en un tema de tanta rellevància institucional per Andorra, de trobar un autèntic camí de diàleg entre el Govern i les diferents forces parlamentàries. Considerem que és una autèntica llàstima.

Ens hem referit a la necessitat d'enfortir les nostres institucions. Doncs bé, voldríem ara afegir que la resposta a aquesta necessitat hauria d'anar acompanyada d'un enfortiment de la nostra identitat. Ens cal potenciar la nostra llengua, com a mitjà d'integració, i ens cal establir mecanismes que facin arribar al conjunt de la societat, -no només a una part-, l'esperit de pertinença a una comunitat nacional, creant, des del respecte de la diversitat, mecanismes d'identificació de tots els ciutadans amb les nostres formes de vida i les nostres institucions.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies senyor president per la seva intervenció.

Entraríem, doncs, al torn d'intervenció per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé el Sr. Jaume Bartumeu. Sr. president, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, començaré dient que hi ha una tècnica política de la qual alguns monarques absolutistes van ser mestres al segle XVIII, que és la tècnica de fer-se passar per modernitzador per a poder actuar després com a amo i patró. El Sr. Pintat practica aquesta tècnica del poder i s'apunta a tot el que soni a modern per millor dissimular, amb el seu discurs, una política molt conservadora.

Estem molt preocupats pel que està passant al nostre país.

Veiem cada dia comportaments inacceptables en un país democràtic, veiem situacions i problemes que

s'enquisten en lloc de trobar solucions, serveis públics que es deterioren, oportunitats que es desaprofiten i veiem un Govern paralytitzat i incapaç de fer front a la crisi.

S'ha posat de manifest i de forma clara pel conjunt de la ciutadania andorrana, inclosos alguns antics dirigents del Partit Liberal, que el govern d'Albert Pintat no funciona; que és un govern caducat, esgotat, sense idees, sense projecte, i sense lideratge.

Avui no se sap qui governa Andorra. El país i l'Administració funcionen més per inèrcia que no pas per la iniciativa decidida d'un Govern.

El cap de Govern senzillament, no hi és. Està desaparegut, apagat o fora de cobertura en tots i cadascun dels temes importants que tenim sobre la taula: la recessió econòmica, la desmotivació dels professionals de l'Administració pública, la fallida tècnica de les finances públiques, la política social i les relacions econòmiques amb Europa.

Passar-se el dia parlant de l'Andorra 2020, de la innovació i de l'excel·lència, sense haver fet els deures, és perdre el temps i fer-lo perdre al país.

El darrer informe de Càritas és aquí per recordar-ho. Un país que pateix una fractura social entre dues Andorres, que no van a l'hora.

Sí, Sr. Pintat, heu perdut i heu fet perdre al país i als seus ciutadans tres anys més.

Els darrers resultats de l'enquesta de conjuntura de la Cambra de Comerç, presentats pel seu president el 15 de maig, anuncien novament un empitjorament del clima de confiança empresarial i confirmen una pèrdua de dinamisme de l'activitat econòmica durant l'any 2007.

Tal i com diu l'informe de la Cambra estem "... en línia amb un debilitament progressiu de la demanda de consum i d'inversió."

I la Cambra assenyala també que les perspectives de les empreses, "... tampoc són favorables: apunten que la marxa dels negocis, en general, continuarà deteriorant-se al llarg de l'any 2008 i avancen noves reculades en la xifra de negocis i dels nivells d'inversió."

La situació econòmica és preocupant i no és admissible que el Govern s'espolsi la responsabilitat emparant-se en la crisi internacional. Se'ns pot dir que tots els països occidentals estan en recessió. Ja ho sabíem. També sabem que Andorra difícilment pot quedar al marge de la conjuntura econòmica internacional. Però, si en lloc de l'immobilisme dels darrers 13 anys, sí en lloc de negar el que era evident, s'haguessin fet les reformes estructurals que el país necessita, avui afrontaríem la crisi amb molta més tranquil·litat, amb una economia més

diversificada i competitiva i amb la possibilitat d'abordar mercats exteriors que avui tenim tancats.

El Govern, després d'intentar dissimular una evidència: la fallida tècnica dels comptes públics, que ja vam denunciar en el debat de totalitat del pressupost 2008, ha hagut de constatar i reconèixer que el pressupost estava tan mal engiponat que és d'impossible execució.

No ens ha sorprès aquest error de diagnòstic: ja l'havíem anunciat. Ja us havíem dit que el Govern havia fonamentat la seva previsió pressupostària sobre unes taxes de creixement absolutament irrealistes en l'estat actual de la nostra economia.

Ningú no pot recriminar a un polític o a un governant de no haver sabut preveure esdeveniments que siguin -i n'hi ha- del tot imprevisibles. Però un bon governant no ha de basar mai la seva acció sobre hipòtesis d'optimisme exagerat.

Ja ho sabem: el que no volíeu és que el conjunt de conseqüències de la vostra mala política fossin analitzades abans de la fi del mandat, però, vés per on, la bombolla ha esclatat. Ha surtat el pressupost amagat! I el que denunciàvem els socialdemòcrates és ja una evidència: el Govern no pot complir els seus compromisos ni amb les empreses que li subministren béns i serveis ni amb els ciutadans.

La responsabilitat política no s'ha de limitar, així, a confessar, amb la boca petita, que les caixes són buides. S'han de definir, seriosament, els mitjans per a tornar-les a omplir.

Proposem una política alternativa que consisteix a posar en pràctica els principis de bona gestió que signifiquen, per exemple, que l'endeutament només ha d'anar adreçat a finançar inversió. Que consisteix, també, a posar en marxa una nova estratègia tributària. Cal aclarir qui paga, com paga, per què paga i com es redistribueix la recaptació tributària. Volem fer possible que la contribució a les càrregues públiques vingui per la via de l'impost sobre els beneficis de les empreses i professionals i per una imposició indirecta sobre el consum. Eliminant l'ISI i l'IAC.

La crisi té unes arrels andorranes, en un model econòmic esgotat i la frenada brusca del sector immobiliari. Però, també és cert que les importacions acumulades dels primers quatre mesos de l'any es situen encara en valors negatius i redueixen, simplement, el nombre d'assalariats.

I la inflació, l'augment del cost de la vida, no para. Probablement per aquest motiu el ministre de Finances està retenint fins a la setmana vinent l'anunci de l'índex del mes de maig.

Bé, pel que fa a les relacions amb Europa, el balanç és magre.

Després d'haver viatjat a la seu de l'OCDE i haver preanunciat una quasi segura sortida de la llista de paradisos fiscals no cooperants, la setmana passada el Govern ha hagut de reconèixer que, sense la reforma tributària i sense intercanvi d'informació, no hi ha sortida.

Tant és així que l'Agència Tributària espanyola ha vingut en dues ocasions en les darreres setmanes per a recordar-nos que el fet d'estar al cap de la llista dels paradisos fiscals -pel fet de no tenir signat amb Espanya un conveni per evitar la doble imposició internacional amb clàusula d'intercanvi d'informació- comporta un perjudici evident i important tant als andorrans com als espanyols residents a Andorra que tenen una residència secundària o bé una propietat immoble a Espanya.

Pel que fa a l'informe del 14 de setembre del 2007 del MONEYVAL, és preocupant constatar que, en relació a les quaranta recomanacions del GAFI examinades, es considera "no conforme" Andorra en onze ocasions i només "parcialment conforme" en altres quinze (vint-i-sis de les quaranta).

El mateix informe del MONEYVAL presenta un quadre amb un "pla d'acció" que recomana per millorar el sistema de lluita contra el blanqueig i el finançament del terrorisme.

En quin estat d'avançament es troba la qüestió? Silenci.

Andorra té ja una trista posició d'excel·lència en el palmarès dels incompliments internacionals.

D'altra banda, els dies 10 i 11 de juny s'ha celebrat a Estrasburg la conferència de clausura de la campanya del Consell d'Europa per combatre la violència contra les dones. L'informe final posa de manifest que malgrat tots els esforços duts a terme en aquest àmbit, les mesures actuals són insuficients.

Formula una sèrie de proposicions que el Govern d'Andorra, que no va enviar cap ministre a la conferència, hauria de recollir.

Sense moure'ns del Consell d'Europa, l'informe adoptat al desembre del 2006 el GRECO va adreçar divuit recomanacions al nostre país.

D'aquí exactament deu dies, el 30 de juny, s'acaba el termini dins del qual el Govern té l'obligació de presentar un informe al GRECO sobre l'estat d'avançament en l'acompliment d'aquelles recomanacions.

El Govern ha fet els deures? Silenci.

No hi ha orientació política del Govern. Hi ha paràlisi. Aquesta legislatura està a les acaballes.

Quan, passat l'estiu, haguem aconseguit aprovar la nova regulació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social acordada, en les seves línies generals, pels tres grups parlamentaris del Consell, haurem esgotat el calendari polític. Perquè ens temem que les tan pregonades lleis socio-laborals s'acabaran convertint en un simulacre d'allò que hauria de ser una legislació moderna.

En la situació descrita no té massa sentit debatre sobre l'orientació política de l'actual Govern. El Govern no ha fet gran cosa fins ara i poca cosa farà fins a la convocatòria de les eleccions. Volem aprofitar aquest debat per explicar als ciutadans, de manera reposada, què caldrà fer, des de l'alternança política, a partir de la primavera vinent.

Perquè tenim al davant un gran repte estratègic: un pacte d'Estat pel nou model econòmic, que el Govern no ha volgut acceptar.

El Diari de Sessions és fidel testimoni de la reiteració amb la qual he dit que estàvem i estem disposats a arribar a un pacte per afrontar tant l'adequació de la legislació social com la definició d'un nou model econòmic sostenible. No s'ha volgut acceptar la nostra mà estesa. Tres anys perduts llastimosament per la tossuda negativa del Sr. Pintat.

Parlem del futur.

Hi ha reptes que no es resolen amb el joc de les majories i les minories sinó que han de ser encarats satisfactòriament entre tots.

Els socialdemòcrates tenim un objectiu molt clar: fer un país per a tothom, per unir i cohesionar la societat i donar-li els instruments necessaris per a fer front als nous reptes socials i econòmics.

Manifestem el nostre desig, la nostra voluntat i el nostre compromís d'aconseguir que en la nova legislatura l'interès general prevalgui sobre les rendes de situació d'una minoria.

Fugirem de la confrontació tenint en compte que la conjuntura econòmica requerirà molta concertació.

És urgent modificar els hàbits establerts per tretze anys de governs del partit liberal. Mals hàbits que impedeixen garantir la consistència i l'estabilitat que necessiten determinades actuacions públiques. Les polítiques més rellevants pel nostre benestar col·lectiu requereixen, sinó el ple acord, almenys la mínima entesa i el mínim compromís entre els principals partits. Proposem tornar a l'esperit d'acord que va fer possible la Constitució els anys 1992 i 1993.

Portem ja tretze anys instal·lats en una política conservadora caracteritzada per la negació sistemàtica de les posicions i propostes alienes, per assenyades i necessàries que poguessin resultar. Un

fet que ha impossibilitat encara més una visió a mitjà o llarg termini de l'acció pública del Govern.

Hem de sortir d'aquest empantanegament.

L'acord, el pacte, en els aspectes essencials de determinades polítiques constitueix una garantia pel seu èxit.

Plantegem, doncs, girar full i anar cap a una nova manera de treballar que, sense renunciar a la defensa dels posicionaments més propis de cada partit, no impedeixi assolir els acords que requereix el país.

Em referiré ara molt ràpidament als grans àmbits que requereixen un consens mínim que ha de sortir de l'alternança política. Ens proposem, per exemple, signar amb agents econòmics i socials un pacte o acord estratègic 2009-2012 per redreçar i relançar l'economia; aspirem que Andorra sigui un país modern, amb personalitat pròpia consolidada i amb un fort sentit individual i col·lectiu de responsabilitat. Per aconseguir-ho cal fer possible; una economia capaç de créixer, de competir i de respondre bé al repte de la relació amb la Unió Europea; un país amb bones infraestructures; una societat més justa, amb un bon Estat del benestar; amb una bona escola pública i una sanitat pública de qualitat; un poble amb consciència de país.

Aquest és el repte: governar per a tota la societat.

En primer lloc, amb la veritat al davant. Les realitats polítiques són el que són. Reconèixer-les és la condició primera per rectificar-les.

Aquesta realitat ha de ser explicada als ciutadans tal com és, amb claredat i amb transparència. Els ciutadans i les ciutadanes tenen el dret a saber la veritat.

En segon lloc, amb rigor. L'acció política ha d'estar dotada d'un fil conductor, d'una perspectiva a llarg termini, degudament integrada per les corresponents prioritats. Justament el contrari del que contemplem dia rere dia, amb un estil de govern dubitatiu, contradictori i incoherent.

En tercer lloc amb concertació. L'acció de Govern ha d'anar acompanyada, per esdevenir positiva, de la més àmplia suma de voluntats.

En quart lloc, amb eficàcia. L'experiència ens ensenya que l'Estat, l'Administració, hi ha coses que fa bé i coses que fa malament. No volem polemitzar sobre si cal més o menys Estat. El que cal és millor Estat.

Em referiré breuíssimament a unes qüestions cabdals.

L'educació:

De l'educació en depèn, entre altres factors, la qualitat de vida dels ciutadans, la competitivitat de l'economia, la cohesió social i, fins i tot, el

reconeixement per part dels altres països. Els indicadors de l'OCDE, recentment publicats, mostren una realitat que, a mitjà termini i si no es modifica, afectarà de manera substancial la salut de la nostra economia.

En el món educatiu convé estar molt atents a l'evolució de la societat. En aquest sentit el 6è Consell General dels Joves, celebrat en aquesta sala el passat 10 d'abril, ens ha donat una lliçó aprovant una interessant Proposició de llei d'educació sexual.

Sanitat pública:

La protecció de la salut i l'assegurament públic i universal del serveis sanitaris formen part dels nostres ideals i són un component essencial de la nostra concepció de la solidaritat.

Observem amb preocupació que un servei públic com el SAAS, que compta encara amb un alt nivell d'acceptació social, va perdent ambició en els seus objectius i propicia un desinterès creixent del seu personal, que és el millor actiu que tenim. Cal apostar per una medicina preventiva i per la millora dels serveis sanitaris per adequar-los a les exigències d'accessibilitat, qualitat i equitat. I deixar de banda l'externalització de serveis que no fa més que augmentar la despesa i empitjorar l'atenció als malalts.

Immigració:

La configuració especial de la població del nostre país ens situa davant d'una exigència doble. La de garantir que es mantenen per a totes les persones els serveis bàsics, d'acord amb un criteri de drets i també d'obligacions, i la d'assegurar que el compliment de la llei eviti que es generin problemes greus de convivència.

La prudència i el tacte han de governar la política d'immigració i encara més en una conjuntura d'augment de la desocupació.

Més que en política d'immigració ha de pensar-se en termes de polítiques socials d'integració.

Relacions amb Europa, fiscalitat i model econòmic:

La política de relacions amb Europa ja no pot considerar-se política exterior sinó interior, en la mesura en què la nostra vida quotidiana és regulada per moltes directives de la Unió Europea.

El nou marc econòmic que proposem els socialdemòcrates comporta una reforma tributària, que vam presentar en el programa del 2005 i que coincideix amb les propostes actuals de l'Empresa Familiar i la Cambra de Comerç: suport a la competitivitat empresarial i simplicitat.

Reestructurant l'actual i ja caòtica imposició indirecta amb un impost indirecte tipus IVA i

introduint una tributació directa sobre el benefici de l'activitat empresarial i professional, amb una major transparència que ens permeti sortir de les llistes -no només la de l'OCDE- de paradisos fiscals.

El nou model econòmic suposa un ferm compromís a favor de l'obertura econòmica, per passar d'una economia basada en el proteccionisme a una altra basada en la competitivitat i la qualitat.

Amb un suport ferm al turisme, pilar de la nostra economia junt amb el comerç, el qual ha d'orientar-se més en la promoció de la qualitat que en un diferencial de preus que no es podrà augmentar.

Suport decidit a la consolidació d'Andorra com a plaça financera que comporti augmentar les competències, autonomia i capacitats tècniques de l'INAF.

Per tot plegat, és imprescindible recuperar el gran consens sobre els eixos bàsics de la nostra política de relació amb Europa, als quals cada partit pugui incorporar els seus matisos, però sempre amb el benentès d'unes prioritats bàsiques compartides.

Infraestructures:

Les infraestructures necessiten un esforç potent, focalitzat i llegible. Un esforç que permeti coordinar i aplegar contribucions de totes les administracions i del sector privat. Cal més inversió en obra pública com a motor de l'economia i per a fomentar llocs de treball directes i indirectes. També en les noves tecnologies d'informació i comunicació com a factors del desenvolupament sostenible.

Suport a les famílies i habitatge:

La família és la institució que millor reflecteix els canvis que hi ha hagut a Andorra en el final de segle que hem deixat enrere.

Hem assistit en els darrers temps a la desaparició d'un únic model de família tradicional i a la seva substitució pel pluralisme de les diferents alternatives familiars.

La política familiar ha d'anar destinada a: integrar mesures de millor protecció social als fills menors i a les persones grans; a ampliar la xarxa pública d'escoles bressol i de centres de dia o serveis residencials per a la gent gran, així com l'atenció domiciliària.

La manca d'habitatge digne a preus assequibles s'ha convertit en un dels més grans problemes de cohesió de la societat andorrana.

En aquest àmbit cal un pacte de les forces polítiques i les institucions, també dels comuns, per potenciar un parc públic d'habitatge de lloguer.

Acabo Sr. síndic.

Per poder dur endavant aquest model de societat, aquest model de país, és necessària l'alternança. Som conscients que existeixen les condicions perquè el canvi que proposem es converteixi en realitat. Hi ha una societat madura que està preparada pel canvi tranquil. Existeix un desig general de posar fi a les polítiques d'enfrontament; hi ha un esgotament clar del cicle polític liberal.

L'alternança que proposem es basa en la llibertat, el diàleg, la integració i la igualtat política. Perquè Andorra no és propietat privada de ningú sinó que pertany a tots els seus ciutadans i ciutadanes que assumeixen uns valors i uns principis comuns que són a la Constitució.

El futur s'escriu i es construeix amb àmbits de decisió compartits, amb espais cada cop més amples en els que puguem decidir amb molta més gent com volem que sigui el nostre futur, amb complicitats, amb interaccions i integracions.

El futur d'Andorra es troba en un projecte compartit per la gran majoria de ciutadanes i ciutadans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Donaríem el torn d'intervenció al Grup Parlamentari Liberal.

Sr. Jordi Jordana, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

En nom del Grup Parlamentari Liberal vull manifestar la nostra satisfacció per la tasca realitzada pel Govern durant aquesta legislatura que properament finalitzarà. Parlo d'acabament de la legislatura no perquè la feina s'hagi acabat, ja que encara queden mesos perquè la dissolució del Consell es produeixi de forma efectiva davant de les properes eleccions, sinó perquè aquest hauria de ser el darrer debat sobre l'orientació política global del Govern que es celebrarà durant aquesta legislatura, com va manifestar ahir el cap de Govern.

Pensem, doncs, que aquest debat ha d'anar forçosament encarat a valorar si l'orientació política del Govern mirant cap al futur és correcta, però també si, repassant la feina feta fins ara, s'han posat fonaments sòlids per garantir aquest futur amb possibilitats d'èxit. La nostra opinió sobre ambdues preguntes és positiva: pensem que la tasca feta pel Govern, al qual donem suport, és la correcta per

adaptar el nostre país i orientar-lo adequadament als reptes de futur que tenim plantejats.

Els punts de vista diferents que, en ocasions, hem tingut el Govern i el Grup Parlamentari Liberal no han fet trontollar en cap cas el suport que Govern sempre ha tingut del Grup Parlamentari Liberal en les qüestions essencials, i aquestes situacions les hem resolt amb les solucions que en cada cas hem cregut millors pel país i pels seus ciutadans que són els únics destinataris de l'acció política.

Sr. cap de Govern, vull felicitar-lo a vostè i a tot el Govern, pel discurs que vàrem escoltar ahir: ambiciós, realista, seriós i fonamentat. Realitzant un encertat diagnòstic de la situació en què es troba Andorra contextualitzant-lo en l'entorn mundial cada dia més globalitzat i interdependent i plantejant respostes clares sobre com encarar els canvis i transformacions que, inevitablement, succeiran. Ens va donar una visió clara de com encarar aquest futur amb un missatge contundent: cal fer els canvis i adaptacions necessaris sense pressa però sense pausa, amb una visió optimista i segurs de nosaltres mateixos.

Deia la consellera i presidenta del grup Sra. Marsol, ara fa tot just un any, que la feina feta fins aquell moment eren dos anys de treball seriós i amb resultats que representaven el punt de partida dels propers dos anys, en aquell moment, que es caracteritzarien per la concreció i la materialització de la nova política econòmica i social a la que ens havíem compromès.

Ara podem dir que aquell punt de partida s'ha materialitzat en accions concretes, en respostes legislatives o en projectes que estan a tràmit en les comissions legislatives que són instruments imprescindibles per assolir els objectius d'innovació i eficiència del Govern que compartim plenament.

En primer terme, i com a factor clau d'estabilitat política, s'han votat i aprovat els pressupostos mercès als esforços de consens i als acords assolits amb el grup parlamentari CDA + Segle XXI, i s'han aplicat aquests pressupostos amb criteris d'eficiència i d'eficàcia. La Llei sobre noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, amb les seves diferents modalitats, permetrà la realització programada de les inversions d'envergadura que el país necessita sense que representin una càrrega inassumible pel pressupost anyal.

Les lleis de societats, de comptabilitat i d'obertura econòmica són una realitat. La modernització de la legislació societària i la implantació d'una comptabilitat en l'activitat empresarial com a sistema d'informació amb criteris de transparència

responen al criteri de competència en un marc sòlid i estable que el país necessita.

En relació amb la Llei de comptabilitat volem incidir en la necessitat de disposar del reglament que estableixi les regles i models d'elaboració d'aquesta comptabilitat, aspecte en el qual sabem que el Govern hi està treballant i que esperem que tingui enllestit com més aviat millor.

Pel que fa a la Llei d'inversions estrangeres representa la necessària obertura al capital estranger gradual i sense brusquedats que el país necessita i que caldrà complementar amb una reordenació de la fiscalitat.

En l'adaptació del sector financer el Govern també ha complert: recentment vàrem aprovar el Projecte de Llei de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà; està a tràmit parlamentari el Projecte de Llei sobre el règim jurídic de les entitats financeres no bancàries de crèdit especialitzat i el Govern ha aprovat fa poc altres projectes de Llei en aquesta matèria que entraran a tràmit parlamentari ràpidament.

Aquest bloc de lleis, que eren una reivindicació plantejada en aquesta Cambra, han de donar al sector financer l'embranchada per oferir noves oportunitats de serveis i més possibilitats, en un marc estable també de seguretat jurídica.

La Llei d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals ha creat el marc general idoni d'aquest sector d'acord amb la realitat social i econòmica d'Andorra.

Pensant en el dia a dia dels ciutadans, les ciutadanes i els visitants del nostre país, no faré un inventari de les realitzacions portades a terme durant aquesta legislatura i que vàrem tenir ocasió de detallar en altres debats d'orientació política anteriors: des de la millora de la mobilitat, les infraestructures que es troben en funcionament fins a les polítiques d'accés a l'habitatge, i les facilitats pel lloguer i la compra endegades pel Govern.

Ara bé, sí que he de remarcar iniciatives que han marcat l'acció de Govern durant el darrer any que han influït positivament en la nostra societat i en el dia a dia dels ciutadans.

S'han incrementat i s'han potenciat les realitzacions de petites obres en carreteres i vials que si bé no són grans infraestructures sí que representen una millora important per la qualitat de vida que el ciutadà aprecia: millora d'eixamplaments, de rasants, de voravies entre altres.

S'ha implantat la policia de proximitat com a garantia de seguretat i de servei, aspectes essencials

que cal preservar d'aquest Cos i de tots els cossos especials.

S'ha aprovat la Llei de creació de la societat Andorra Turisme, SA. No cal oblidar que el comerç i el turisme, amb altres sectors directament relacionats com la restauració o l'hoteleria, han estat i han de continuar essent pilars de la nostra economia i per això ha estat un encert la creació d'aquesta societat pública que, amb la Taula de Turisme i la Taula de Comerç, permeten unir esforços per mantenir i assegurar la competitivitat d'aquests sectors.

Celebrem la iniciativa endegada del Govern encaminada a agilitar els tràmits administratius que els ciutadans i els empresaris han de realitzar. Cal ser valents en aquest tema i facilitar les gestions de l'administració evitant les complicacions o les duplicitats innecessàries. La Llei de la signatura electrònica que el Govern ha entrat a tràmit facilitarà també aquesta tramitació i la realització de transaccions comercials amb seguretat utilitzant les noves tecnologies cada vegada més implantades.

Aquests són alguns exemples d'accions concretes, visibles a curt termini com a expressió d'un Govern dinàmic i sensibilitzat per la millora del benestar i de la qualitat de vida dels seus ciutadans que s'han de complementar amb l'aplicació del projecte 2020 i l'assoliment dels seus objectius.

Compartim també el diagnòstic de la nostra realitat més immediata: desacceleració, aturada brusca de la construcció, criteris econòmics adversos o qualsevol altre qualificatiu amb el qual es vulgui definir la situació econòmica actual, que ha provocat que en el nostre entorn s'hagi passat d'un creixement sostingut en els darrers anys del voltant del 3 % a la meitat en una economia oberta i interaccionada de forma que aquest decrement del creixement ens afecta.

Davant d'aquesta situació recolzem l'actitud proactiva del Govern que ens anuncia un paquet de mesures per preservar els llocs de treball i el poder adquisitiu i la cohesió de la nostra societat, que creiem que haurien d'anar adreçades a la millora de la productivitat de la nostra economia. Som conscients de les limitacions de l'Estat andorrà per provocar un canvi de cicle en la economia i que cal sospesar la implantació d'aquestes mesures per no provocar un efecte neutre o inclús invers al desitjat. Ara bé, la inacció ens portaria a una situació encara més desfavorable. Per tant, recolzarem totes aquestes mesures que incrementin la millora de la productivitat com a veritable fonament del benestar econòmic i social a mig i llarg termini.

Com a aspecte complementari però igualment important, creiem que en l'estat actual, l'increment de costos de producció, de matèries primeres i de

l'energia ens ha d'encaminar a optimitzar els recursos energètics dels quals disposem amb noves fonts energètiques, prioritzant les energies alternatives. El Govern ja ha començat el camí també en aquest sentit mitjançant el Pla energètic, estudis i mapes d'insolació que representen un primer pas per desenvolupar progressivament aquest projecte. Creiem que aquesta és la línia encertada.

El benestar de la població passa necessàriament per un sistema de protecció social i sanitari que el Govern s'ha esforçat en incrementar i millorar.

Més enllà de la Llei de la seguretat social, -que esperem veure aviat en aquesta Cambra, mercès el treball dels grups parlamentaris-, la posada en aplicació del Pla estratègic de salut és l'expressió de la planificació del sistema de salut amb les modificacions que seran necessàries en la Llei general de sanitat per reordenar el sistema i establir el marc legal idoni dels professionals que hi intervenen. Com ja vàrem manifestar, el grup recolzarà aquestes necessitats legislatives necessàries per a la correcta aplicació del Pla estratègic de salut.

Valorem també positivament les polítiques socials portades a terme per Govern. Les accions que deriven d'aquestes polítiques, tants transcendents per qualsevol societat moderna, han estat i són objectiu de l'acció del Govern per ajudar a les persones que ho necessiten en situacions econòmiques, socials o familiars adverses. La continuïtat i millora del Pla nacional d'atenció social, la lluita contra la violència de gènere o els programes d'atenció domiciliària del SAAS són exemples d'aquesta acció.

Els treballs de preparació anunciats durant aquesta legislatura per plantejar al Consell General les anomenades lleis socials, que desenvolupen el títol II de la Constitució, són també una realitat. Els projectes de llei de seguretat i salut en el treball, la llei de llibertats sindicals i el codi de relacions laborals que inclou la regulació dels convenis col·lectius es troben a tràmit parlamentari pendents d'examen de les esmenes que s'han presentat per part dels grups parlamentaris i que sens dubte seran objecte de debats útils i convenients.

No vull allargar-me més però si que vull manifestar que compartim també el criteri i la visió del Govern en aspectes com: l'educació que és fonamental en la preparació i la formació dels joves valorant molt positivament els esforços realitzats en la formació professional, la formació continuada i la necessitat de garantir els nivells més alts de qualitat del nostre sistema educatiu; la protecció del medi ambient i del paisatge, com a riquesa del nostre país, que el Govern vol potenciar, havent plantejat les iniciatives

legislatives escaients amb aquesta finalitat; la Justícia, en relació amb la qual el Govern ha avançat decididament en l'elaboració de la Llei de la carrera judicial que era una assignatura pendent; la signatura del Concordat amb la Santa Seu; l'objectiu de donar a conèixer Andorra i la seva història, tant en el seu aspecte cultural com en la vessant turística, apostant per l'Arxiu Nacional, el Museu Nacional Etnogràfic o el Museu Nacional d'Art.

En definitiva, Sr. cap de Govern, he de dir-li que el Govern, amb anticipació i visió de futur, ha promogut les bases del nou model econòmic i social que el país necessita, que compartim els propòsits emprenedors i reformistes per fer una Andorra més dinàmica, i tinc de dir-li també, que té el suport del Grup Parlamentari Liberal per completar la tasca i complir els compromisos que ens vam fixar a l'inici de la legislatura per donar a Andorra l'èxit que es mereix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies senyor president del grup parlamentari.

Acabades, doncs, les intervencions dels grups, tocaria el torn al Govern per fer la seva contesta.

Farem una pausa perquè el Sr. cap de Govern pugui preparar totes les respostes necessàries.

(Són les 11.20h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 11.40h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, reprenem la sessió donant la paraula, ara, al Govern per contestar als grups parlamentaris i als no adscrits.

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, és amb gran plaer que passo a contestar als diferents consellers que han intervingut en aquesta sessió de control d'orientació política.

És clar, aquí hi ha una novetat molt interessant i és que hi ha, dos consellers no adscrits. Em felicito que hagin intervingut per permetre confrontar la seva posició amb la del Govern.

Agraeixo tota la simbologia de la pel·lícula de la qual sembla que no han entès ni el títol ni el contingut. A mi, com que m'agrada molt el cine, segur que en trobarem alguna que ens arribi a agradar algun dia a tots dos.

Passem de desestructuració a deconstrucció. Deconstrucció és un terme filosòfic molt conegut però ara amb la nova cuina moderna catalana també ho estan aplicant, que és la síntesi de les olors, els perfums. Quan estem amb olors i amb sensacions també ve a dir el mateix però és més gasós, més immaterial.

Ara més seriosament, diu que fem demagògia dient que no als impostos... Doncs, em sap greu perquè... a vostè no però al seu grup tant en l'inicial com en l'actual, quan el Govern va fer la seva peça mestra que era l'Andorra 2020, una peça essencial era la reforma tributària i els dos nous models fiscals. O sigui que no hem dit mai que no als impostos, després ja aniré precisant quina és la nostra línia fiscal que era -i ja li anticipo- homogeneïtzar tot el conjunt de taxes que la història andorrana ha anat fent necessàries per no perjudicar l'activitat i crear un "IVA" simplificat d'un tipus mig del 4%, acompanyat d'un impost de societats que més o menys voltaria també entre el 5% i el 10%. En tot cas s'hauria de situar en el més baix de l'entorn europeu comparable.

És veritat, diu vostè, que hi ha famílies que marxen, però tampoc hem d'exagerar. Hi ha moltes famílies que marxen, perquè hi ha moltes famílies que han vingut aquí portats, animats o enlluernats per la facilitat de les grans rendes que va crear l'especulació immobiliària d'aquests darrers anys.

Hi ha un tipus d'immigració, que eren els temporers d'abans que seguien les veremes o la sega del blat: anaven allà on hi havia feina i hi havia rendes. A Andorra hi ha feina com a tota la costa mediterrània degut a una especulació. Acabat aquest mercat, doncs, la gent ja sabia que això no podia durar i els que han marxat és perquè tampoc tenien segurament la voluntat d'integració o d'arrelar-se al país. I, els que marxen, jo crec que molta gent marxa amb tristor, perquè aprecien, -ells que vénen d'un altre lloc-, la gran qualitat dels serveis socials, la gran qualitat de la seguretat social andorrana i, sobretot, la gran qualitat de l'educació, i també l'assistència a les persones grans.

Hi ha persones que malviuen? Segur. Amb una societat moderna sempre hi ha gent marginal, gent amb mala sort, gent amb molts problemes, gent amb drogaaddicció i, per això tenim un Pla nacional d'atenció social, i per això també tenim un nou Reglament de prestacions socials per afinar ben bé de

no deixar a ningú que ho necessiti sense l'assistència del Govern. Amb la nostra política és que ningú quedi desatès quan ho necessiti.

La fi del seu món. Cregui'm que, ja li he demostrat, jo no sóc pessimista ni d'estructura ni de naturalesa. El món ha canviat -que és el que vaig intentar explicar en aquella mica de reflexió inicial- perquè és la fi d'un món, un món que vaig qualificar com el món que surt de la Segona Guerra Mundial i, ara, en comença un altre completament diferent. Però el món sempre guanya, la vida sempre guanya i els pessimistes acaben vençuts pels optimistes. Vostès volen un món més just i més nou... jo m'hi apunto a aquestes dos afirmacions!

Mirar enrera, deia -si recordo bé-, els que tinguin pessimisme es cura mirant enrera, identificant les grans crisis que va conèixer Andorra l'any 1981 i l'any 1992. L'any 1992 Andorra va estar sotmesa, ja que era una zona "pesseta", a quatre devaluacions consecutives que va ser -per als comerciants d'aquella època- un desastre profund. I l'empresa i la societat andorrana se'n van sortir. Llavors, acaba vostè dient, que mirarà sempre endavant. Doncs, estarem al seu costat per mirar endavant.

Bé, al meu amic de Haro m'agrada molt que tingui la valentia de començar pel Concordat i em deia que si es tractava d'un error tipogràfic, que jo li parlo del Segle XXI i vostè diu: "no, no, deu parlar del Segle XIX...". Cregui'm que ho hem fet conscientment. Jo entenc que no ho comparteixi. Però aquest Concordat nosaltres en fem una peça mestra de la nostra política internacional, però també de la nostra política institucional. Vostè sap més bé que ningú que la Constitució diu que el copríncep és el bisbe d'Urgell, però ningú d'Andorra pot nomenar bisbes d'Urgell. L'única institució que té potestat per nomenar al bisbe d'Urgell és la Santa Seu, i aquest document, aquest Concordat té aquesta gran rellevància històrica, per això diem que dóna estabilitat i dóna perennitat, perquè garanteix el nomenament del copríncep episcopal, ni més ni menys! Per a nosaltres és transcendent i per això diem que dóna estabilitat i perennitat.

Ja ho sé que hi ha algú que pot dir que això són antigalles, que el copríncep, que els capellans... És una opinió, la nostra. L'organització del Govern i el partit del Govern, entenem que l'estabilitat del copríncipat és una obligació fonamental per un moviment polític que té vocació de Govern, i aquest és el nostre cas.

Vostè diu que és un desastre: que no tenim estabilitat, que donem desconfiança, i diu aquella frase tan característica seva: "*apaga y vámonos*". Bé,

l'únic que ha marxat d'algun lloc és vostè. Nosaltres no ens hem mogut, eh?

Creiem que estem aquí per continuar i amb molta llum i transparència, i mai és de bo en política apagar la llum o enfosquir la informació.

També sembla que diu que han baixat dramàticament els visitants i que els embussos han desaparegut perquè no hi ha visitants. Jo el que crec és que nega evidències. Ja sé que va néixer amb molta polèmica aquella meravella que és el bus exprés, però avui hi ha estadístiques neutres que demostren que quaranta mil passatgers mensuals hi puguen... Doncs, això és una realitat.

Per a la seva tranquil·litat és veritat que els visitants baixen però els turistes es mantenen, i el que augmenta -que és l'important- són les pernотacions. O sigui que les coses no van bé, però tampoc van tan malament com voldria fer creure.

Quan parlem d'infraestructures o de la comunicació i de la viabilitat, s'hauria de ser molt... com ho podria dir jo... amb poca capacitat de camp visual per no reconèixer la revolució de la circulació que ha portat el túnel del Pont Pla. Ha transformat la mobilitat d'Andorra, i això és d'una evidència meridiana.

Després m'ha preocupat molt vostè quan ha parlat que és urgent que el Govern homologui el batxillerat nacional. És que ho he de desmentir amb molta claredat i rotunditat perquè pot transmetre, involuntàriament i certament, a pares i famílies una gran preocupació que vull desmentir. El batxillerat andorrà està homologat amb Espanya des de l'any 1997, i està homologat amb el sistema francès des de l'any 1995. Però -i aquí ve la precisió-, l'accés a la universitat espanyola es regula, com passa a Europa, hi ha una Unió Europea que tenen una lliure circulació, i després hi ha els països tercers que tan va de Xina fins a Andorra -per cert, Xina ja ho té molt avançat. Però de tots els tercers països no n'hi ha cap que ho hagi resolt i, Andorra, és dels que estem treballant més bé gràcies a l'eficiència de la nostra ministra Sra. Bastida, i estem en la línia dels primers que estem fent els deures correctament.

A veure... parla dels bombers... jo no sé si és el síndrome d'Estocolm que l'afecta molt, però jo crec que dels bombers, hem de parlar del futur i no pas del passat. I, les reformes que fem són reformes valentes, clares i en les que donem la cara. El que no pot fer el Govern és demanar permís als interessats si podem tirar per la dreta o per l'esquerra i fer una consulta popular cada cop que es vol prendre una decisió. Hem d'exercir la nostra obligació de responsabilitat i de deure de Govern.

I, la policia -que vostè hi entén una mica-, ha de reconèixer que mai com aquesta vegada s'han fet

tantes reformes, tan ben fetes i jo diria que tan ben acceptades per aquest magnífic Cos de Policia, que he tingut l'honor i el privilegi d'estar convidat vàries vegades, i cregui'm que el meu patriotisme, que el tinc, se'm puja molt de color i de to quan veig aquella meravellosa organització humana i professional.

Pel demés, diu: "*Al·leluia! Que marxo.*".

(Se sent riure)

No es faci il·lusions... marxa el Govern a l'abril. Cantem Al·leluia perquè jo l'esperit alegre el tinc, i Al·leluia és un cant de joia, però no s'ho agafi massa al peu de la lletra. Jo he intentat dir ben clar que és el darrer discurs d'orientació política d'aquest equip. A partir d'aquí el poble andorrà té la paraula.

Doncs, de totes maneres, moltes gràcies per la seva simpatia i el seu to.

Sr. Enric Tarrado, he de reconèixer que en aquesta legislatura ha estat un plaer treballar amb vostè i amb la seva companya Lurdes Font. Li he d'agrair que cada cop que faig un discurs d'orientació política -i avui també- perquè ha ajudat a què s'entenguin temes tan importants i manipulacions tan simplistes com és la diferència que hi ha entre desacceleració i crisi. Vostè ho ha dit molt bé: "*Estem en una fase de desacceleració*". Què vol dir? Que el creixement del PIB és baix, però creix; i crisi vol dir el contrari: que hi ha decreixement, que el PIB baixa.

Doncs, li estic agraït, com sempre, per les seves maneres, pel seu estil i pel contingut i les seves, diguem-ne, tres normes fonamentals, les tres regles d'or de consens, estabilitat i governabilitat que les ha demostrat al llarg d'aquesta legislatura. I ho he de reconèixer que no ens ho han fet gens fàcil, i ho ha dit, que el Govern de vegades... però, aquí a la meva esquerra, la Conxita Marsol ha tingut l'habilitat, la capacitat i el saber fer per negociar amb vostè; perquè ja em va dir vostè, un dia, al Consell, "*No li donarem carta blanca*", i no me l'ha donat, me l'ha fet guanyar, tema per tema, cas per cas, capítol per capítol i pressupost per pressupost. I, he de dir i reconèixer en aquest moment, -tal com ho diu vostè quan parla de l'obertura econòmica-, que les seves idees de moderació i gradualitat acceptant la bondat del nostre projecte inicial també ha estat bo, perquè en un projecte d'aquesta rellevant importància era bo per al país que hi hagués aquella majoria històrica de setze consellers generals que recolzaven aquesta obertura. Llavors, en petit... gradual, moderada al seu correcte *tempo*, però, sí senyor.

M'ha semblat que em feia una broma amb allò que el Govern era, potser, poc auster. Jo sempre recomano i aplico una màxima preciosa del Manual Digest, que és la màxima tretze -que vostè la coneix més bé que

jo-, que diu: “*Gastar, quan sigui menester gastar i restringer el gasto, al demás temps*”.

Jo procuro infondre a tot el Govern i a tota l'Administració aquest criteri: quan sigui necessari es fa. I, vostè ho diu molt bé, quan fem infraestructures el que faci falta, i vostè és una de les persones que més ha col·laborat perquè s'incrementi considerablement la inversió pública. I el Sr. Mirapeix m'ho ha dit de seguida. Hi ha 190 milions d'euros autoritzats, i 175 de compromesos. O sigui, que ja veu que d'aturada no n'hi ha cap i la voluntat d'animar l'economia via infraestructures indispensables per la modernització de la nostra economia, el Govern ho fa i ho farà.

Reconec -i vostè té l'avantatge que posa les preguntes molt clares- que pot semblar confús el tema del desviament de Sant Julià, que vostè diu: “*A veure si m'ho aclariu*”. Si vostès fan un esforç en el pressupost, de presentar un projecte de llei de noves formes de contractació i finançament, i ara resulta que encara ens porten un crèdit extraordinari... Jo el vull tranquil·litzar. Primer, perquè els seus consells cauen en terra abonada. Vostè ens demana que prioritzem? Ho fem. Que siguem graduals? També ho fem. La Llei de noves formes de contractació i de finançament s'aplicaran de manera gradual.

Pel que fa a Sant Julià no hi ha cap canvi de rumb. El canvi de rumb és justament la nova Llei, que ens fa revisar-ho tot. I, ja va dir el Sr. ministre Mirapeix que no faríem concessió, però això no vol dir que parem l'adjudicació. Farem aquestes obres que hem dit, les tres que estan previstes, d'acord amb el sistema que diu -que està emmarcat en aquesta Llei de noves formes de finançament- el que es diu el sistema alemany, és a dir, que es paga un cop l'obra està acabada, a terme i finalització de l'obra.

Avui tinc una gran satisfacció, sempre he estat optimista, perquè quan parlem de fiscalitat en tota aquesta sala jo crec que tots hi estem d'acord, perquè tots diem: “*Hem d'unificar la fiscalitat indirecta*”. Hi estem d'acord. “*Hem de posar una fiscalitat sobre els empresaris i les entitats d'empresa*”. I ningú -i ho agraeixo- ha parlat de fiscalitzar les rentes de les persones -que és el nostre model. Vull dir que, de vegades dius: per què no ens posem d'acord si quan fem les grans declaracions de principi, -com ho estem fent avui aquí-, el que és el moll de l'os de la modernitat andorrana de parlar d'una vegada del problema fiscal, doncs, no ho estem fent? I vostè m'avisava: “*Vigili amb els nous impostos*”, no? O sigui ja predica amb convençuts, ja som molt prudents perquè tothom sap que la personalitat d'Andorra històrica ve per aquest diferencial, no ja de preus com molt bé diu el Sr. Bartumeu -perquè cada dia serà més difícil- sinó pel diferencial de model fiscal.

I, no és casualitat que la gran Europa, si un tema se l'ha guardat cadascú, cada país, perquè els hi va la manera de lluitar contra l'atur, contra les crisis és la sobirania fiscal. No hi ha cap país a Europa, dels vint-i-set, que hagi cedit un gram de la seva sobirania fiscal, només la indispensable en problemes de política comercial, però, la fiscalitat indirecta com directa sempre va per unanimitat. Doncs Andorra, independentment d'aquest Govern, ha de saber identificar els seus interessos, i un recurs natural essencial és aquesta capacitat d'aquest diferencial fiscal, que tinc aquí un informe de la Cambra de Comerç del desembre del 2007 on diu que anem molt en compte en augmentar la pressió fiscal que la situen en un 20,9%. Vull dir que és molta gent la que es preocupa per aquesta afició d'impostos que després algú ho arreglarà.

Doncs, amb aquesta fiscalitat, avui estic agradablement sorprès, que tots els grups parlamentaris, fins i tot els dos no adscrits, també accepten que tots hauríem d'anar per la mateixa línia, i és que hi estem anant.

En educació i gent gran jo crec que poca diferència de política tenim. Ens assemblem bastant i agraiem, com sempre, les seves aportacions.

Lamenta i lamento aquella cèlebre taula d'Europa que havia d'haver nascut amb senyal d'entesa i capacitat de tots els grups parlamentaris de treballar en alguns aspectes -i vostè ho diu: “*En política internacional o en política europea*”- tan si és interna com si és externa, si no s'hi va d'una sola veu malament rai! Però, és que per poder anar a algun lloc la primera lletra de l'alfabet no és la F és la A, però és la F de “*fiscalitat*”. Fins que no haurem tingut, els andorrans -les majories parlamentàries, la majoria social o els actors econòmics- hagin entès que Andorra ha de dissenyar, -com molt bé diu el Sr. Bartumeu igual com ho han fet per la Constitució-, el model fiscal, però és que el Govern no està parat, el Govern ja ho està fent... ho tenim a punt i, si ens fan una mica d'empenta es poden quedar sorpresos amb la rapidesa que podem anar a portar-lo a consideració del Consell General.

No hi ha hagut manera de lligar aquesta taula d'Europa i ho lamento. Però jo accepto la tercera part de la responsabilitat, perquè de vegades som tres, almenys a animar aquesta voluntat de construir la taula d'Europa. Jo crec que si no s'ha fet estic convençut que es farà en la propera legislatura.

Bé, gràcies Sr. Tarrado per la seva aportació.

Sr. Bartumeu m'ha deixat sorprès, i li agraeixo. M'ha sorprès el seu contingut, m'ha sorprès el seu to i m'ha sorprès el seu estil. Quasi diria que li podria firmar el seu programa electoral, perquè és assenyat, és clar,

posa els problemes allà on són, és un problema de societat. Com sempre comença, doncs, dient que és un Govern caducat, paralytatzat... és normal. Què ha de dir? L'oposició predica que estem paralytatzats... Vostè ja veu que a mi em va la marxa, estic en forma, em porto bé, dormo les hores que vull... estem animats per la feina.

Però, en aquest ambient sorprèn que aquí vostè més que una rèplica fa la seva proclama del seu programa electoral i curiosament és que m'hi trobo molt còmode en veure que els grans eixos de fiscalitat... fixi's, Sr. Alay, la seva rialla li vull aclarir: el model fiscal indirecte coincideix. El model fiscal per gravar els beneficis d'empreses i empresaris coincideix. I on ens separava? Què ens separava? La fiscalitat sobre les persones. La renda de les persones. No n'ha parlat, almenys jo no ho he sentit. Si no n'ha parlat... Vull dir que, si en un tema tan fonamental coincidim, què ens separa? Una mica de formes, l'amor propi del que ho ha dit primer, vine tu i vaig jo... és com aquella sardana de si puja el pagès o baixa la sirena...

(Se sent riure)

... Però, què compta? El que compta és que ens trobem a mig camí encara que sigui a l'Empordà fiscal, ens hi podem trobar a l'Empordà fiscal...

Vau dir: "No ha estat possible"... també, *mea culpa* per la part que em toca, però quina llàstima si arribant a aquesta alçada del curs resulta que coincidim en un tema que ens havia separat tant, potser eren més les paraules que no pas les idees.

Em parla de l'informe de Càritas, és veritat. Càritas és una organització caritativa que busca, ajuda i rep tots els drames humans que passen per Andorra o que hi ha a Andorra, però més aviat dels que passen.

I, em diu la ministra i li he preguntat, "Escolta què puc contestar sobre aquest tema", i em diu: "No han augmentat aquests drames humans, en canvi, s'han aprofundit". O sigui, les mateixes famílies han anat a pitjor. La cèl·lula familiar s'ha anat, encara més, desestructurant, la canalla s'ha fet més grans però cap a pitjor, hi ha tot tipus de problemes... I, no parlo de la drogaaddicció que, és un problema difícil d'entendre. Què porta a la canalla d'onze anys a fumar haixix? Jo em quedo desesperat de com pot passar això a Andorra. I passa, i com els joves i adolescents es dediquen a traficar amb droga i, la policia ja vigila, però és que quan hi ha fins i tot la complicitat de la mateixa família no s'entén... Són situacions difícils i doloroses.

L'enquesta de la Cambra, diu, que manifesta pèrdua de confiança. Ja és un clàssic. És normal que amb aquest paísatge no et puguis permetre de ser optimista. Vostè està preocupat i jo també n'estic.

Però, si em permet, quan vam presentar el Projecte de pressupost per al 2008 -i ho cito- veurà que és un pressupost que introdueix aquestes preocupacions: les seves, les nostres i les de la Cambra diem: "Preocupats per la repercussió de la crisi hipotecària i pel consegüent impacte sobre el mercat financer.". Això ho deia el document que entra a la Casa de la Vall el 2 d'octubre del 2007: "Estem preocupats per la baixa del nombre de turistes i per les seves conseqüències en el sector turístic i comercial, els indicadors marquen clarament l'alentiment, el mercat immobiliari segueix la tendència internacional de l'alentiment", i les reformes estructurals que hem de fer, aquest pressupost fa una contribució decidida per estimular els sectors amb més pes dins de l'economia andorrana, com és la construcció, com és el turisme, i com és el comerç.

I torna a venir allò que els fa riure, el programa 2020, que es basa, sobretot, en revitalitzar el que fem bé, que és el turisme i el comerç, i després s'afegeix sempre que volem obrir a ser un país fèrtil amb nous projectes i noves iniciatives.

Tinc una bona notícia. Ja sé que vostè ha dit que els indicadors són molt dolents. Però jo ahir vaig demanar les dades oficials de la CASS, d'assalariats, que ja són indiscutibles. El que passa des de l'abril 2007 fins a l'abril 2008: abril 2007, 45.109 assalariats; abril 2008, 44.647; pèrdua: 462. És a dir un 1%. Això són fets oficials.

Massa salarial, que també és una dada molt important: abril 2007, 83.375.000; abril 2008, 80.951.000; hem perdut 2,4 milions d'euros. És a dir un 3%. Això és l'alentiment, és evident.

Però això, parlant d'assalariats, confirma l'encert, que veig que també comparteix, de la política migratòria del Govern, que és restringir els permisos de residència i treball per persones no qualificades amb l'únic objectiu de defensar l'estabilitat del mercat laboral, de defensar les persones i les seves famílies que han triat Andorra per viure, perquè com que encara hi ha feina, -si obrim els diaris a finals de setmana, veureu que hi ha una quantitat d'ofertes importants-, al país encara hi ha feina. Però és clar, qui estava acostumat a treballar a la construcció amb 3.000, 4.000 o 5.000 euros al mes, ara això ja costa molt de trobar. Però la política d'immigració m'ha semblat que també la compartim.

Bé, que avui és un bon dia per a nosaltres.

El diàleg. A veure, el diàleg és un sentiment no és una voluntat. Però ja parlant amb coses concretes, em diu que l'OCDE que hem fracassat. Jo no ho entenc així. L'OCDE, tal com estava previst, han vingut, han avaluat i han dit que no n'hi ha prou. Ja ho sabíem. És que fins que Andorra no haurà fet els

deures ben fets, però els deures aquesta gent sap com ens ho posen, volen la llei; no els projectes de llei ni els models, -que en tenim molts de models-, però la llei. I és clar, intercanvi d'informació, tothom ens ho demana. Què faria vostè si fos autoritat espanyola? No pots dir en un país fiscal com Andorra amb tant mala reputació que no cal.

Tothom ens demana intercanvi d'informació. Però diem que ja ho fem, però va lligat: primer nivell, tenir la fiscalitat clara, amb un model clar i passat a llei; segon nivell, negociar amb Espanya, França i Portugal, que tenim aquells compromisos. Si es tenen ganes sinceres hi ha mitjans de negociació.

I aquesta negociació i aquest acord de doble imposició va acompanyat necessàriament d'aquest intercanvi d'informació, que no és res més que fer la vida impossible als defraudadors i als que practiquen activitats il·lícites, perquè Andorra no vol acollir activitats il·lícites.

El GRECO, se'n preocupa i fa molt bé. L'informe, a finals de juny, el 30 de juny el tindrem a punt. Ja sap vostè que s'han fet modificacions, també ho ha dit en el Codi penal, i hi ha incorporat també un nou fiscal i estem seguint les seves recomanacions. I el 30 de juny podrà veure que hem complert bastant bé, molt més bé del que a l'inici ens podíem esperar.

El MONEYVAL, no me'l volia descuidar. L'informe del MONEYVAL és de l'any 2005, recordem-m'ho. I ens ha enviat... en aquella època ja ens ho va dir: el 2008 estem a punt per tornar-vos a examinar. El Govern ha fet totes les modificacions necessàries. S'han modificat com sap la Llei del blanqueig, amb l'UPB també hem fet reformes. Jo diria que estem a punt per l'examen, que serà al 2008, nosaltres o els successors. Per a l'Administració, que sempre hi ha continuïtat, l'Estat que té continuïtat amb les obligacions internacionals, no sols estem convençuts que passarem l'examen, però també s'ho pot apuntar, esperem anar per nota, per complir bé.

La reforma tributària, doncs, torno a precisar que em felicito que aquest projecte que té vostè, que veig que parla de la nova campanya electoral, proposa un pacte d'Estat del 2009 al 2012. Li puc dir que si em convidava també el firmaré. Em sembla molt encertat que puguem tots plegats definir tots els actors el model tributari d'Andorra. Perquè això és un problema que, qui més qui menys, l'ha anat esquivant. Aquest Govern no! Des del primer dia hem dit que feia falta una figura clara de tributació i que no es podia anar a fer convenis internacionals, ni aspirar a ser una potència en servei si no tenim resolt les relacions d'expressió de serveis amb els veïns. I per tant, sense conveni de doble imposició, és veritat, estem tancats en aquest món.

Diu vostè que vol ser un país per a tothom. Jo crec que nosaltres apliquem o intentem ser un país per a tothom. També governem per a tothom. N'estem convençuts que ho fem. De vegades pot donar la sensació que no s'entén prou bé, però ho fem amb rigor, amb les prioritats, amb les jerarquies, i amb una, diguem-ne, concertació, que sempre la demanem, però no l'acabem d'obtenir. Però ja estic segur que a la propera va la vençuda amb tota seguretat.

Educació, també un altre punt d'intersecció que em felicito i agraeixo. És veritat. Però aquí, no coincideixen els seus experts amb els nostres, perquè l'OCDE dóna uns valors. Però és clar, el sistema andorrà a Andorra sempre és un cas particular. No oblidem que hi ha un sistema educatiu francès, un sistema educatiu espanyol, que es pot estimar, perquè les xifres no les coneixem, però més o menys, uns 22 milions d'euros. Si hi afegim els 76 que gasta el Govern d'Andorra, ens anem a 98. Vull dir, que segons dades del Ministeri, que són fetes per experts, sense cap motivació política per defensar ni la ministra ni el Govern, a mi em donen una xifra que la despesa, segons criteris de l'OCDE, és de 8.878 euros... perdo, dòlars, és que aquella gent encara va amb dòlars, però com que baixa tant, ja he fet el canvi. Doncs, és veritat, segons les nostres xifres estem a 8.878 euros per estudiant i no estem satisfets. Encara n'hem d'estar més. Però almenys, aquí compartim que la gran resposta, el gran canvi per encarar el nou món, la nova economia, aquest 2009-2012, passa perquè aquesta educació pugui transformar aquests joves andorrans en joves emprenedors, en joves innovadors, que agafin el gust del risc, que agafin el gust d'emprendre, i que plantin cara a les noves oportunitats.

Pel que fa a Europa, doncs, el mateix que he dit al Sr. Enric Tarrado, doncs, lamento que no haguem pogut lligar, conjuguar o fer-ho. Ja ho he dit, potser no hi som a temps, però jo continuo posant-me a la disposició, però amb la meua part de responsabilitat que em toqui. I l'he valorat a la tercera.

La seva proclamació política ja he dit que m'agrada molt, i amb molta sort o com sigui, em trobarà al seu costat si realment aquesta declaració és real i sincera.

I per acabar, al meu grup parlamentari, com sempre, agrair, que ara toca, tot el recolzament, tota la paciència, tota l'ajuda, tot l'esforç, perquè l'activitat i l'acció política es mantingui en aquest nivell de realitzacions i de compromisos concrets.

Vostè m'ha demanat, i amb raó, que a aquesta Llei de comptabilitat li falta el reglament, i que la ciutadania i els empresaris en particular agrairien una certa diligència pel que fa al reglament. Doncs, li

puc assegurar que, màxim amb 3 mesos, sortirà públic, o sigui al setembre ja estarà disponible.

El calendari i el llistat que fa d'ajudes em sembla, doncs, coincidir plenament amb el que fa el Govern. Ens qualifica de Govern dinàmic, li agraeixo molt. Jo em tinc per dinàmic.

També m'ha agradat la defensa que fa de les lleis socials. Aquí sembla que no se'n vulgui parlar. Li agraeixo que es doni compliment al que vam dir, que també volíem resoldre reformes econòmiques, reformes de la CASS, però també reformar les llibertats sindicals, que puguem dir que aquesta legislatura, d'acord amb aquesta majoria, s'ha resolt, també, un altre tema que era tabú. Per a nosaltres res és tabú, amb tota naturalitat, amb tota normalitat, d'acord amb la nostra percepció de majoria política hem intentat que aquestes lleis siguin una peça important d'aquesta legislatura, que crec que d'aquí uns anys es reconeixerà la feina que hem fet.

Diu que el Govern té visió de futur, -és veritat-, i que fem el que el país necessita, i que aquest és el camí per arribar a l'èxit. Doncs, també li agraeixo molt.

Gràcies Sr. Jordana.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, continuarem amb el torn d'intervencions.

Tornem a començar pels consellers no adscrits. Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Pintat, m'ha posat una altra vegada aquest llibret, i ho ha posat al principi.

Miri, aquesta Andorra 2020 que vostès tenen, el dubte que jo tinc és com hi arribarem, perquè amb la seva capacitat de previsió i anticipació als problemes, no crec que hi arribem gaire bé.

Els nous impostos o la por als impostos, al recel, o intentar que es receli la població sobre els impostos és vostè que ho diu en el seu propi discurs, quan parla que això ens farà perdre el diferencial, i tot això que ja va dir ahir vostè en el seu discurs.

Quan nosaltres parlem de les famílies que marxen, vostè em pot venir i explicar això que m'ha fet, que abans venien a fer la verema o anàvem a fer la poma a França i tal... No miri, nosaltres li parlem de les famílies que marxen d'Andorra, -que ens preocupen totes les famílies que marxen-, però sobretot, ens dol aquelles que ja tenien 10 anys i més de residència,

marxen perquè no tenen possibilitat de quedar-se. Aquestes són les que ens preocupen a nosaltres.

I si algú confia en aquest poble som nosaltres, eh? No em tingui cap dubte.

El concordat estic plenament convençut, i cada dia em dona mostres vostè que quedarà a la història de la seva trajectòria política. Certament que quedarà. Però quan em diu que ja és política interior, que ja és tan essencial per aquest país! Jo només li dic una cosa: que jo sàpiga, en aquest país tenim 2 coprínceps. Doncs, aquesta seguretat que ens donarà la perennitat d'aquest Estat amb un copríncep, hauríem de procurar d'assegurar l'altra cama d'aquest copríncipat. A veure si fem alguna cosa amb aquest altre copríncep?

I no es confongui, Sr. Pintat, i ningú d'aquesta Cambra, nosaltres podem haver marxat d'un grup parlamentari, però això no vol dir ni que haguem canviat de direcció, d'ideals, ni del que volem per aquest país. I compartirem i seguirem compartint aquests ideals i aquest voler canviar aquest país, amb aquests, amb tota aquesta banda que tenim aquí, que són amb els que hem compartit fins ara, o amb qui sigui, també poden ser aquests d'allà. Però compartirem. D'acord?

Quan li demano l'homologació dels estudis, i vostè em diu que ja estan homologats amb Espanya i França... miri, no sóc un tècnic en educació. Jo el que vull és que els nostres estudiants no tinguin problemes com han tingut. I ser que hi estan treballant, i els hi dic, continueu, feu la feina ben feta i procurarem que al proper curs no tinguin el mateix problema.

Jo no tinc cap síndrome d'Estocolm, eh? No! El que passa és que quan parlem o quan parlo, jo almenys, de bombers i de policia, puc dir tranquil·lament que sóc coneixedor de la realitat que han viscut aquests cossos, no la d'ara, la de fa molts anys. I per això no em sembla gaire ètic vanagloriar-se d'aquestes fites, d'aquests aconseguits que han fet ara, d'aquestes grans reformes que han fet amb aquests cossos, quan són governs liberals que havien portat aquests 2 cossos a la situació que estaven.

I miri, per acabar, només dir-li que m'ha volgut trencar la joia quan jo havia entès que marxava. Però miri, no podrà. Estic joiós, perquè sobretot confiem amb el seny del poble i aquest serà el seu últim discurs.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Alguna altra intervenció dels no adscrits?

Entraríem, doncs, al torn dels grups parlamentaris.

Sr. Enric Tarrado, president del grup.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. cap de Govern, he de reconèixer que m'ha fet una rèplica difícil de replicar, no? Però bé, almenys veig que ha reconegut públicament el treball que hem pogut fer la meua companya Lurdes Font i jo mateix, en el si del treball del dia a dia d'aquest país.

Li voldria recordar que la legislatura no s'ha acabat avui ni s'acaba avui. Tenim un pressupost que està aprovat per tot l'any 2008, i moltes coses de les que s'han dit avui, i que vostè ha dit que... avui ha fet una rèplica general que "tout le monde est joli et tout le monde est gentil", com diuen en el país veí, no?

Però li queden 6 mesos, almenys fins al final del pressupost, i després ja veurà vostè el que decidirà, però bé, té pressupost per tirar endavant fins al mes de desembre, almenys.

I bé, totes aquestes bones intencions que ha anat dient aquí, doncs, quan parlem de consens en política exterior, la taula d'Europa, doncs, jo crec que en 6 mesos de temps es pot fer molta feina. I bé, doncs, agafo la paraula i fiquem-nos-hi. Per què no? Que es pugui arribar a un resultat o no, però tot el que es pugui avançar treballant, doncs, els pròxims que vinguin aquí, doncs, tindran un tros de camí fet.

Quan parlàvem de la despesa, que li he comentat durant la nostra intervenció, si les festes... bé això de les festes era amb un to una mica més irònic, no? Però de la despesa de funcionament jo no dubto que les coses es facin amb la intenció d'aportar, doncs, un profit al país, no? Però el que vull dir és que s'han d'evitar les despeses supèrflues. I quan dic que les despeses de funcionament són elevades, ho dic a tots els nivells, al nivell de l'Administració en general i a nivell dels assessoraments que puguin tenir totes les persones que estan assentades aquí al mig. A veure si amb un assessorament passes, no fa falta fer-ne 3. La despesa i la contenció passa donant l'exemple des de d'alt, des d'on estan assentats vostès.

En fi, poca cosa més li diré. Em quedo amb el seu optimisme amb Andorra, i amb el futur d'Andorra, i amb això acabaré la meua rèplica.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Tarrado.

Entraríem, doncs, al torn d'intervenció pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Sr. Jaume Bartumeu, president del grup.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, jo diria que és tristament habitual que, en debats com aquests, el Sr. cap de Govern intenti defugir i passi a utilitzar argücies dialèctiques, més o menys, ben muntades allí on caldrien arguments.

I m'explicaré, Sr. Pintat.

Per exemple, deformar el que hem dit nosaltres o intentar-ho fer, o fer més o menys judicis d'intencions, -després també m'hi referiré-, en base a presumpcions infonamentades.

Tot això, que és al que hem d'anar, per evitar de parlar de la qüestió de fons, perquè sovint és difícilment argumentable la qüestió de fons per a vostès.

Quan diu que s'ha sorprès molt! Doncs, no se sorprengui, no se sorprengui, perquè entre altres coses, -aquí em repetiré-, el mirall dels nostres discursos és el curs de les nostres vides polítiques, -s'entén-, i també els diaris de sessions. I per tant, no es pot sorprendre de coses que no és la primera vegada que el grup que jo represento i jo mateix hem dit aquí.

Estan paralizats, no perquè ho digui jo, o perquè ho diguem nosaltres, o perquè sigui un efecte de tribuna, perquè ho diuen cada dia sectors més amplis de la societat, perquè li diuen des del seu propi partit, al mateix congrés que van fer no fa gaires dies. No ho diem nosaltres. Vostè, pel que sigui, potser perquè li han posat bastons a les rodes a casa seva, ja li vull reconèixer, doncs, està en una situació de paràlisi preocupant.

Però malgrat això em diu que dorm totes les hores que vol. Doncs, miri quina sort que té, jo només dormo les hores que puc. Veu ja tenim aquí una primera diferència entre vostè i jo.

Perquè abans ens deia: què ens separa? Doncs, miri, la primera aquesta.

(Se sent riure)

Què més ens pot separar? El compliment de la Llei.

Nosaltres portem 3 anys d'aquesta legislatura insistint que el Govern, sovint, no respecta la Llei. Abans diu, estem d'acord en l'immigració. Home, estem d'acord en les línies generals d'immigració,

però no estem d'acord en què la llei que es va votar al novembre de l'any passat, la Llei 27/2007, que donava un encàrrec concret al Govern, de fer una refosa normativa, no s'hagi tirat endavant, per exemple.

Quan això són coses que si el Govern no està paralitzat, Sr. Pintat, si els ministres no haguessin d'anar a apagar foc, -no voldria fer aquí una broma tractant-se del ministre que es tracta d'un tema que no és de broma-, però si no hi haguessin tants conflictes, això que és una feina ordinària de l'Administració que és fer una refosa d'un text de llei, complint un mandat del Consell General, és clar, no hauríem hagut d'esperar 7 mesos per haver-los-hi de recordar que no han fet els deures en això.

Què ens separa més? Miri el pressupost i l'obra pública, que aquí hi passem de puntetes. Resulta que ara sembla que el Sr. Tarrado i jo també, no havíem entès el que havien dit des del Govern. Jo crec que dissortadament sí que ho havíem entès. I és que estan paralitzats i no saben on van. Ara endavant, ara enrera, ara un crèdit extraordinari, ara la Llei d'acompanyament que amb el nostre ordenament constitucional i jurídic no és de rebut. Després proposem que es faci una llei de noves formes de contractació i se'ns diu que no, però ja acaben vostès mateixos agafant la denominació que no ens van voler acceptar, i ja li diuen Llei de noves formes de contractació. És clar, aquí no m'estranya que al final ningú entengui on van. Sobretot perquè mentre ningú entén on van vostès no es mouen de lloc.

Fiscalitat. Miri, el nostre programa 2005 deia el que deia. El seu deia el que deia. I això també és un debat que ja el vam fer l'any 2007, que ho tinc aquí.

Que ara vostè ve cap a la nostra proposta de fiscalitat i ho intenta girar al revés. Miri, els diaris de sessions i els programes amb els quals ens vam presentar uns i altres a les eleccions, diuen el que diuen. Vostès han hagut de modificar de pressa i corrents la seva proposta de reforma tributària. Primer s'havien entossudit a fer uns plantejaments amb l'ISI, que han provocat un desgavell a moltes empreses del país, i ara doncs, estan d'acord en aplicar el nostre programa. Doncs, benvinguts! Què vol que li digui!

És clar, la qüestió de Càritas, per dir-me que no, que aquí el tema social, que vostès tenen un acostament de compassió a la situació de la societat andorrana i de la gent que pateix, doncs, ja ho coneixia. És clar, vostè acaba de reconèixer aquí que s'ha hagut de fer explicar a la mitja part l'informe de Càritas, i després ve i me'l vol explicar. Jo si n'he parlat, és que ja el conec l'informe de Càritas, cosa que vostè ens ha reconegut aquí que no era el cas.

Bé, està preocupat per moltes de les coses que jo li he dit. Hi ha una diferència essencial: és que vostè està al Govern, i si no està paralitzat, bona part d'aquestes preocupacions les podria resoldre en sentit positiu. I no ho fa!

Em llegeix el que deia la memòria del pressupost. Però escolti, jo també li podria llegir, però em semblaria absolutament fora de lloc el que vaig dir el 27 de novembre del 2005 en defensar la nostra esmena a la totalitat. Però ja li he dit al discurs i no m'ho ha contestat. Nosaltres ja vam avisar, i està al diari de sessions, que portaven unes previsions d'ingressos absolutament inflades, no només amb els famosos 60 milions de l'errònia i no constitucional Llei d'acompanyament, sinó amb les previsions d'ingressos per les declaracions a la Duana. Els hi vam dir això. Està al Diari de sessions. Per tant, em diu, "no, és que ja ho dèiem en la memòria...". Però, no ho vam aplicar. El resultat del que deia la memòria no ho van aplicar a l'hora de fer anar la calculadora i posar-hi els números.

El projecte 2020 tampoc ha dit que fos el nostre cas, però diu que a alguns els fa riure. Miri, a nosaltres, aquest projecte 2020 ha acabat fent-nos pena, i no riure, eh? Perquè el tema del turisme... és clar, que vostès tinguin, -i després hi aniré-, una forta opacitat en la comunicació de les dades públiques, no vol dir que nosaltres no exercim responsablement la nostra acció política, i per tant, que no tinguem molta informació.

És clar, Sr. Pintat, vostè i jo sabem que aquestes taules que acompanyen l'Andorra 2020, aquestes taules, la de turisme i altres, no els hi han funcionat. I no els hi han funcionat perquè els interlocutors de la societat civil que vostè ha reconegut o va reconèixer, més ben dit, ahir, que a vegades els té oblidats, doncs, no s'ho han cregut això del 2020. No és que no ens ho haguem cregut els socialdemòcrates, és que no s'ho creuen els operadors econòmics del país. Per això li dic que no és que ens faci riure, és que ens fa pena que s'hagi llançat per la finestra 1 milió de dòlars i moltes il·lusions.

És clar, la situació del turisme, quina és? Em diu "no, és que augmenten les pernoctacions". Sí, però miri, avui mateix escoltava per la ràdio quan baixava cap al despatx a les 8 del matí, que ens ha baixat al 40% el turisme britànic: el 40%, Sr. Pintat. Això ens hauria de preocupar. I no ho dic jo, ho deia un responsable del Govern: 40% de reducció del turisme britànic.

Em preocupa, Sr. Pintat. La diferència és que vostè està allà i nosaltres no, i per tant, si ha vostè li

preocupa també m'hauria de dir què pensa fer per resoldre-ho.

La retallada pressupostària no ens ho han aclarit. Ens diu que sí que faran les obres. Però és que aleshores faran les obres... hem d'entendre que el Sr. Gehry seguirà cobrant els 6 milions d'euros pressupostats, però aleshores, d'on es retallarà aquest 14%? Això també ho haurien d'explicar! Si no és el dia del debat d'orientació política? És clar, ahir ens parlava del pressupost 2009. Primer aclarim què farem amb el pressupost 2008. On retallaran?

Les dades de la CASS que li van donar ahir o aquest matí. Doncs, bé, quan puguem ja les veurem. Però fixi's que jo li he parlat de l'IPC. Abans li deia "és clar, em contesta amb altres coses". No m'ha dit les dades de l'IPC. Ja esperarem resignadament a tenir-les. Si fossin gaire bones ja me les hauria dit. No me les diu.

L'OCDE, vostè no va dir el que diu ara aquí. Quan se'n va anar a París i va fer declaracions a la premsa i fotografies amb el Sr. Gurría vostè no va dir això. Vostè va dir, i a més va deixar entreveure a molts interlocutors econòmics andorrans que estàvem apunt de sortir de la llista. I ha tingut un desengany. Valdria més que ens ho reconeguéss.

Bé, d'aquí 10 dies hauran fet els deures i tindrem l'informe del GRECO, doncs, miri, me n'alegraré molt, i de la manera que m'ho ha dit he de suposar que tindrà l'amabilitat d'enviar-me'l sense que hagi de fer servir l'article 5, i poder-lo llegir d'aquí 3 mesos.

Que el MONEYVAL l'aprovaré amb nota, doncs, el felicitaré efusivament, també quan pugui llegir la documentació, si és que una vegada més no ens la reté i no ens l'ensenya.

Educació, seguim amb dades. Miri, l'estimació de l'OCDE, que nosaltres tenim no és partidista, és la nostra i l'hem treballat en sentit positiu. I en sentit positiu em sembla que vostè ha rebut el discurs, però és clar, ja ho veurem. Aquestes xifres que li ha preparat la ministra d'Educació i que jo llegiré amb molt de gust i amb molt d'interès, plantegen el que li deia al principi. A veure, l'accés a les dades públiques. En un país normal, en una democràcia consolidada, el partit de l'oposició o qualsevol parlamentari, -però parlo per la part que em toca a mi-, el partit més gran de l'oposició, quan prepara les seves polítiques alternatives té accés a les dades de l'Administració que són públiques per naturalesa, perquè ho diu la Constitució. I aquí vostè porta 3 anys negant-nos el pa i la sal. Després em parla de diàleg i es queixa encara que hem de fer servir l'article 5. Però hi ha una sèrie de dades que nosaltres les hauríem de poder tenir.

És clar, a mi no em satisfà que per hipòtesi nosaltres ens haguem equivocat a l'hora de calcular la despesa en educació sobre el barem de l'OCDE! El que em preocupa, Sr. Pintat, és que vostès no ens les doni aquestes dades. Però ja li diré més, no els parlamentaris, és que haurien d'estar penjades a internet.

Aleshores, és clar, estem aquí en una mena de guerra de guerrilles parlamentàries que l'ha provocat vostè, Sr. Pintat. No l'he provocat jo! I després diu "no, és que és clar, és que ens mortifiquen a demandes...". Doncs, escolti doni'ns la informació, que no el mortificarem tant.

Europa. Un terç de responsabilitat. Miri, aquí sí que no!

I el que li deia sobre les presumpcions. És clar, és molta gosadia per part seva dir que si el que jo he dit és una declaració real i sincera. Jo no li reconec a vostè l'autoritat suficient com per haver-me de fer de confessor particular per veure si les meves intencions són reals o sinceres, no?

Però agafi el debat del 2007, que ja que vostè em llegia la memòria del pressupost, jo li llegiré només un bocí del debat del 2007, i amb això acabaré. Al debat del 2007 ja en vam parlar del diàleg. I ja he parlat en la meua intervenció que el Diari de sessions era el millor notari que teníem en tot això. Jo li vaig dir i li torno a dir, i per això li dic i afirmo que vostè no té un terç de responsabilitat, sinó que té com a mínim el 80% o les tres quartes parts de responsabilitat, i li lleigeix el que li vaig dir: "Qui ha volgut assumir el Govern en minoria, sense buscar des del mateix dia de la investidura un acord necessari que garantís l'estabilitat, haurà de fer ara un esforç suplementari d'acostament i de proposició.". I estàvem parlant del pacte d'Europa.

Això era el 15 de juny, efectivament, de l'any passat. Del 15 de juny del 2007 al 20 de juny del 2008 l'esforç suplementari d'acostament i de proposició per part seva ha sigut 0,0. Per tant, no em digui que només té un 15% o un terç. Vostè no ho ha volgut o no l'han deixat. M'és igual! El resultat és que vostè no ha mogut fitxa, i per tant, no ens vulgui traslladar als altres 2 grups parlamentaris una responsabilitat que és la d'aquell que està governant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Entraríem, doncs, al torn d'intervenció del Grup Parlamentari Liberal.

Sr. Jordi Jordana, president del grup.

El Sr. Jordi Jordana:

Gràcies.

Només agrair al Sr. cap de Govern els comentaris que ha fet sobre les línies polítiques que ha exposat, que són totalment coincidents.

I agrair-li també aquesta precisió que ha fet del reglament de la Llei de comptabilitat que jo crec que la gent necessita, i que és bo saber que la tindran aviat, doncs, a la seva disposició per preparar les comptabilitats quan s'hagi d'aplicar la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies, Sr. president Jordi Jordana.

Intervé, doncs, el Govern.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. de Haro, és clar, sorprèn, alhora la doble afirmació, a més contradictòria. Dir que el projecte Andorra 2020, no sap on va i que no hi ha previsió. És que l'essència del 2020 és la previsió que comença al 2006, 2007, 2008, 2009 fins arribar al 2020; any per any. I es basa amb un diagnòstic que coincideix amb els que hem fet aquí. Que hi ha un alentiment. Que Andorra, el seu model econòmic no té capacitat de fer créixer el producte interior. Que és una fórmula per dir que no podem enriquir-nos més, perquè els motors tradicionals de turisme i comerç no tenen la capacitat de poder seguir el creixement que havíem portat fins ara, i que si no es fan canvis fonamentals estructurals, Andorra perd, el que es diu, productivitat. I per ser competitiu calen fer totes aquestes reformes. I el projecte 2020, per molt que es faci ironia, és l'instrument obert.

Pels impostos, nosaltres el primer dia, almenys jo personalment, he dit que l'impost l'hem de resoldre entre nosaltres, però com que la responsabilitat de governar escau a aquest Govern, té un model fiscal clar, precís i concret. I hem dit que tot això s'ha de convergir en un model nou que serà possible, perquè hem anat fent tots aquests experiments que han costat d'entendre. L'ISI, que semblava un nus incapaç de desmanegar o d'interpretar. Ara ja es va entenent que afecta a la producció de riquesa, als productes, als béns i serveis que es fan a Andorra. És una taxa que grava la circulació de riquesa. És un model com un altre. Un altre gravaria l'estalvi, un altre gravaria el capital. Són models, i aquí a Andorra tenia raó el que deia, que era que les

reformes s'han de pair, s'han de digerir i les hem de fer operatives.

Llavors, els maximalismes només fan que portar encara més dificultat.

Si a vostè li sap greu que les famílies marxin després de 10 anys, a mi encara me'n sap més. Vull dir que ho lamento molt. Però si no tenen possibilitat, realment a mi em sorprèn molt, perquè Andorra és un país de possibilitats, almenys en dos costats. Si tenen 10 anys de residència aquí a Andorra ja gaudeixen dels serveis socials andorrans, tant pel que fa a escoles i protecció social com sobretot, l'atenció que tenim a la gent gran. I això és un capital que aquí es fa d'una manera magistral, molt ben feta, i jo diria ratllant la perfecció.

M'alegro que no hagi marxat i que no descarti treballar amb l'un o amb l'altre costat de l'arc parlamentari. Tot és possible.

I pel que fa que coneix la realitat del món tan especialitzat dels cossos de bombers i de la policia andorrana... el Govern no es vanagloria de res. Només constata que és un Govern que es reforma, que encara els problemes, i quan toca dir que la responsabilitat és del Govern, ho fa. I assumeix les crítiques que són molt legítimes, poden anar on vulguin els bombers si no estan d'acord, que per això hi ha el marc legal per acollir-se, si hem faltat a una norma jurídica de rang superior, doncs, poden fer perfectament el que han de fer.

Però el que ha de fer el Govern és garantir la seguretat d'aquest país, i amb satisfacció diem que quan hi ha hagut un problema, els bombers responen. Com han fet amb aquesta petita crisi dels aiguats. Els bombers, com ara l'altre dia buscant aquell senyor que s'havia perdut i que encara no s'ha trobat. El comportament és exemplar. Vull dir que només ens falla una cosa que es podria dir el règim corporatiu intern. Però a l'hora del servei, jo sóc el primer en agrair que és impecable.

El tema del concordat i que tenim 2 coprínceps, li agraeixo molt l'aclariment. És normal que tinguem 2 coprínceps. Però amb la República Francesa tenim una mica més d'experiència. Des què el comte de Foix, Enric IV, per una missa se'n va a París, doncs, sabem que hi havia una revolució francesa que ens van dir andorrans us declarem lliures i independents, els andorrans que tenen molt bona fe quan cal i quan hi ha revolucions grosses, van deixar passar la tronada. Sap que tota revolució té un retorn cap a un altre extrem. Va venir un emperador, l'emperador Napoleó, i al 1806 torna a agafar el copríncipat d'Andorra. Jo crec que amb França no tenim cap risc perquè sempre hi haurà un president de la República Francesa, i el nomena el poble francès. Comparar els

2 casos jo crec que no s'escau. Amb tot el respecte li dic, perquè ningú abans del concordat ens podia garantir, ningú, només la Santa Seu, que es nomeni un bisbe de la Seu. Només li poso com a hipòtesi. Si la Santa Seu fa una reorganització de bisbats i el de la Seu desapareix, -que no és el cas, però pot desaparèixer-, Andorra es quedaria sense copríncep, i quin mitjà tindriem per exigir davant de qui, que al poble andorrà es nomena un copríncep episcopal. El problema era greu, i per això manifestat amb tota humilitat, -i no vull cap medalla-, que ha estat un enfortiment de les institucions andorranes. Perquè jo, personalment, -i crec que el Govern és de la mateixa opinió-, el país, si no preserva, protegeix i defensa la institució dels 2 coprínceps, que són 730 anys d'estabilitat i seguretat, el país podria entrar en una zona profunda d'instabilitat.

Pel demés, que vostè digui que serà el meu últim discurs perquè l'elector em farà marxar! L'elector és l'únic que reconec que és el que té l'última paraula, i només ell sap qui seirà aquí a partir de l'any que ve, al mes de maig del 2009. No depèn ni de vostè ni depèn del seu servidor. Ell dirà a qui li correspon, però abans, com vostè sap, allò que es diu a les cuines de partit, hem d'organitzar no sols les candidatures parroquials, sinó també les nacionals, a veure qui és el valent que va de cap de llista. I això ho tenim tots els grups, menys el socialdemòcrata, que ja ho té resolt i el felicito...

(Se sent riure)

... els demés estaríem una mica en dificultat per organitzar-nos, però cada casa té el seu problema.

I els nostres estudiants, estigui tranquil, no tenen cap problema per anar a estudiar enlloc.

Sr. Tarrado, només li puc dir que és un plaer tenir-lo com a soci parlamentari...

(Se sent riure)

... i que no hi ha només... són més que bones intencions. La taula d'Europa ja ha vist que pel costat del Grup Parlamentari Socialdemòcrata serà difícil que ho puguem fer. Doncs, ja m'ha dit que algú també em forçés la mà, i poguéssim anar-hi sense poder-me atribuir ni excés de protagonisme per sortir a la foto, ni excés d'utilitzar el fre per frenar la pastilla. Vull dir que el que faci falta li posaré. Però també hem de ser realistes. Estem a pocs mesos d'acabar. Tampoc hauríem de cansar-nos amb falses esperances. Jo crec que hem d'acceptar que cadascú té el seu caràcter, que cadascú té el seu estil. I si no ha pogut ser, és un amor impossible. Reconeixem-ho. Però ja hi haurà altres oportunitats de fer coses més ben fetes des de l'inici.

Sr. Bartumeu, diu que com és habitual acostumo a defugir d'estudi. Jo amb tota la sinceritat del món, intento contestar i no esquivo les qüestions de fons.

Que estem paralizats. Bé, és el seu criteri legítim i polític.

Que em posen bastons a les rodes! No crec que més que a casa seva, eh? Vull dir que a casa nostra, a Andorra la política està plena d'emocions, d'estils, i cadascú fa el que pot en un món tan obert, tan ampli i tan legítim com és l'organització política de les nostres vides. Cada organització, cada família política, doncs, tria els seus líders com pot, com vol o com li deixen fer, i llavors surt qui surt de cap de llista. En aquest cas, doncs, ens va tocar aquí i jo crec que tot el procediment ha estat ajustat a les normes democràtiques habituals.

Que diuen que estic paralytat en molts sectors... vostè em diu els amples sectors de la societat, bé, amples o estrets. Escolti, jo també sóc dels que camino. Hi ha persones que em diuen tira que vas pel bon camí, no et deixis desanimar. N'hi ha de tot, però mai al nostre país, un país de grans abraçades o grans felicitacions. El que calla acostuma a aprovar i donar gràcies pel silenci, i el que crida és el que està enfadat. El que més manifesta, -que pot semblar una majoria, però a l'hora de la veritat, jo crec que aquella cèlebre frase "majoria silenciosa" existeix. I això només ho sabrem amb les eleccions generals. Ja veig que vostè ho dóna per guanyat. Jo no! Jo crec que hi ha molta feina per fer, com ho ha recordat molt bé el Sr. Tarrado, encara queden 8 mesos de feina, tenim un pressupost per executar, un de nou per aprovar, i amb 8 o 9 mesos es fabrica la millor maquinària del món que és un ser humà. Jo crec que amb 8 mesos i escaig podem fer moltes coses encara.

Diu que no complim les lleis. Com a terme general és inacceptable. Com a terme particular que falti una modificació de la llei d'immigració, jo ja encarrego aquí davant seu al Sr. ministre Riberaigua que es farà un plaer d'arreglar-ho.

(Se senten veus)

La refosa o el que sigui, però vull dir que modificar-la hi estem d'acord.

Que els ministres han anat a apagar foc! Home, jo crec que de foc no n'hi ha. Gràcies a Déu hi han hagut pocs incendis. A mi em preocupava molt que en aquesta legislatura hi haguessin grans desgràcies, tipus l'allau d'Arinsal... vull dir que hem tingut molta sort, no hem tingut grans desgràcies i tenim un bon servei de protecció.

Però els ministres, ho he dit, són músics que ha vegades no creuen al director. Els nostres ministres, -els meus ministres-, tenen un gran grau, alhora, de

confiança i d'autonomia. I si de vegades veuen un llumí encès està molt bé que l'apaguin. Però no són incendis, són petits capricis locals, territorials o gremials, i convé saber-los tractar, per això tinc un Govern tan bo com el que tinc.

Pressupost, que no sabem on anem! Jo crec que sí que sabem on anem. Aquella fallida tècnica ja ho sé que vostè ho té blindat, que és la targeta de visita. La fallida tècnica no pot comparar Andorra amb el cas de fallida tècnica que va passar a l'Argentina. Allà sí que va ser la gran fallida tècnica. Però aquí, també ja ho sé que li molesta quan diem que Andorra amb aquest sí que som transparents perquè ens vénen a visitar regularment i ens vigilen i molt.

El Fons Monetari Internacional, Standards & Poors, i diuen el que pensen. Si una cosa un Govern no pot amagar són els deutes. Els deutes sempre surten, tard o d'hora, sempre suren, es veuen i s'identifiquen.

Fiscalitat. Jo li reconec que potser vostè va ser el primer que va dir que feia falta un model fiscal. El nostre, que era gradual, per etapes, que va ser revolucionari, primer amb l'ISI. Fer pagar per un servei, aquí ningú hi estava acostumat. I ha costat molt, i moltes males cares, i moltes dificultats. I ho hem fet.

Després, havent fet aquest exercici primari, que s'ha fet, i havent fet allò que deia ahir, el canvi de mentalitats. Avui ja no hi ha ningú a Andorra, ningú, que digui que no s'han de pagar impostos. Miri si caminem i avancem.

Doncs, amb aquest model, ara ho veurà ben aviat, a la tardor, ja portarem un model de refosa. El nou model fiscal el podrà veure ben concret, i s'assemblarà bastant al seu. Vull dir que igual hi ha el miracle.

Doncs, aquest model és la refosa dels models de fiscalitat indirecta, de l'IVA simplificat. Hi haurà a més a més, una fiscalitat específica pels 3 grans grups que és tabac, alcohol i carburants, per poder fer una política intel·ligent. I el tercer nivell, la fiscalitat sobre els beneficis empresarials i de les empreses. I no hi haurà, -ho he de tornar a dir perquè ara toca-, cap taxa sobre la renda de les persones. Aquest és el nostre model, i pel que entenc, aquest és un model de país, i això sí, que per això deia que és un gran dia per a mi avui, que tots hi estem d'acord, i això és un gran avenç.

No ens moguem de lloc, jo sé que sí. Encara que sembli que és repetitiu es pot avançar en espiral. L'espiral vol dir que es pugui. Dóna la sensació que rodem, però es va pujant.

A veure, vostè em diu que practiquem la compassió. No li accepto. Nosaltres practiquem la solidaritat.

Diu també, que no sabia allò de Càritas. Sí, que ho sabia. Inclús vaig veure l'emissió que va fer el Sr. Agustí Font a la televisió. El vaig escoltar amb molta atenció. Ell també ho va dir que havia disminuït la quantitat, però havien augmentat els problemes. Llavors, aquí jo sé i n'estic al corrent, i pregunto, perquè a vegades dubto, perquè és de responsabilitat parlar en aquests moments tan especials, i pregunto a la gran ministra Montserrat Gil que em digui a veure si realment aquest perill que vostè anuncia correspon a la realitat. I em confirma que són casos molt concrets que els problemes coincideixen amb un entorn molt concret. Vol dir que demostra que quan a Andorra hi ha un conflicte identificat en una família, més aviat tira a més i costa molt de resoldre, perquè tot i tenir atenció personalitzada a l'escola, tot i tenir atenció personalitzada a la família, i tots tenen una assistència personalitzada i de proximitat, i hi ha situacions que costen molt. Llavors és clar, agafar 5 o 6 casos particulars i fer-me norma general, pot semblar que al Govern no ho fem bé.

Jo crec que aquesta sensibilitat social, el Govern en presumeix. I veurem les xifres i les mantenim.

2020 diu que fa pena. És clar, des del primer dia que vostè em diu que no ho accepta, que no l'entén o que hem llançat 1 milió d'euros en aquest cas... no, ha dit 1 milió de dòlars, que és una mica més barat.

Vam agafar la més gran multinacional del món... ja que parlàvem dels consultors, jo crec que pocs i bons. Perquè la feina de governar té molta responsabilitat i és com anar al metge. El metge ha de dir si tenim una grip o tenim un càncer, i els càncers es curen tots, avui dia gràcies a Déu. Doncs, aquest consultor, el millor del món, va fer un diagnòstic que algun dia reconeixerà que és bo. Que l'operativa que la societat no ens hagi ajudat, potser no en sóc tot sol responsable, però potser a algú tampoc li convenia que ens ajudés, per poder dir "no, espera que el nostre ho farem més bé, que no durarà aquest Govern, aquest Govern està a punt de caure...".

Doncs, no, ja veu que encara que sigui en minoria, aquest Govern ha durat, aquest Govern ha treballat, aquest Govern ha fet el seu exercici de responsabilitat, i aquest defensa l'interès general. També li vull tornar a recordar. D'interessos particulars no n'he defensat mai ni un. Mai ni un! L'interès general pur i simple.

Turisme britànic. Justament és un gran exemple. Perquè aquí sí que es veu el 2020, es veu la taula de turisme i es veu Andorra Turisme que tant va costar posar-la en marxa. Per què? Perquè és un exemple paradigmàtic de com ha evolucionat. Andorra estava acostumada a la facilitat del turisme britànic, que en

teníem fins a 80.000, i ara estem pràcticament a 9 o 10.000.

Els hem perdut, però per què els hem perdut? Perquè no hem sabut adaptar-nos a l'evolució internacional de la globalització. Han trobat preus millors a altres destinacions, companyies d'avió de *low cost*, -ara ja pujaran perquè ja no és el mateix el petroli-, però se'ns han escapat, i quan hem volgut reaccionar ja havíem fet aquesta davallada del 40%. Ara, gràcies a Andorra Turisme podem identificar i afinar l'estratègia per recuperar aquest mercat britànic que és fonamental.

I aquí s'arriba a la conclusió, cada país, cada mercat té la seva particularitat, i només una gestió professional, intentar coordinar i cohesionar tots els actors, sobretot el mercat de la neu, els dos grans actors de GranValira i Vallnord i els comuns, doncs, que amb el Govern i amb els actors turístics puguem unificar la política.

I aquest és el nostre objectiu i aquesta és la nostra manera de treballar.

Retallada pressupostària. Què fem? Com que arriba una situació de dificultat... nosaltres hem repartit una informació interna, el nostre ministre: ara va de debò que hem de fer un reajust, i com que haurem de fixar prioritats, hi haurà coses que són intocables, com educació i social. Hem de veure que l'austeritat ens la creguem sincerament tots, del primer a l'últim dels 3.700 actors de l'Administració andorrana, i el Govern davant donant l'exemple.". És clar una cosa és l'austeritat, una altra cosa la indignència. O sigui que vostès ho han de ser. Però per poder reduir el volum, per poder concentrar-nos més en objectius ben clars, ben identificats de polítiques socials, política que porta a reactivar i política que porta a protegir el mercat del treball i a l'estabilitat de la població.

Es queixa que no té accés a les dades públiques, i que hauria dit que ens mortifiquen amb demandes. Jo no he dit mai que ens mortifiquen amb demandes. Jo només dic que això ocupa almenys 3 persones permanentment per passar la informació, que té tot el dret del món, i és d'acord amb la Llei. És la nostra obligació passar la informació. Però si m'anticipo dirà que potser el vull influenciar. Jo no sé com vol que ho faci, només cal que em digui com ho vol. Però em demana el GRECO i el MONEYVAL i el tindrà amb una carta acompanyatòria meva. Vull dir que en això no fallarem.

Però les seves demandes d'informació, cregui'm, que vostè és un elegit del poble i té dret a totes les demandes sense cap restricció de cap mena. Que el dia de demà serem tan bons que ho podrem penjar a les webs públiques? Per què no? És que jo crec que és

una llibertat i Andorra, la democràcia andorrana ho demana.

Transparència. No tenim res a amagar aquí. Però a vegades les dades demanen, i ho ha de reconèixer, una administració molt professionalitzada que sigui capaç de poder comparar amb els altres. Com volem fer estadístiques internacionals... allà tenen uns departaments d'estadística i d'estudis enorme, i aquí fem el que amb bona voluntat podem. Però llavors quan posem una xifra en un lloc, vol dir d'on la trec... llavors l'hem de poder argumentar d'on surt aquesta xifra. I més val, de vegades, no dir res que dir una mala xifra. Més val dir aproximadament, que no exactament un error.

Europa. Bé, ja sé que aquí, doncs, és un dels nostres grans divorcis. M'ho va dir l'any passat que governo en minoria. Bé, en minoria... vull dir, quants governs al món governen en minoria? Però gràcies aquí a la col·laboració de CDA + Segle XXI la minoria és majoria, i cada cop que hi ha hagut una votació important en aquesta Cambra, el Govern no se n'ha perdut cap. Parlo d'importants. Doncs, això és governar amb les regles fonamentals de la democràcia occidental. Doncs, aquí governem, normalment, en un món democràtic normalitzat.

Sr. Jordana, perdoni que li digui que com que tot va bé en el millor dels móns, només puc dir-li que gràcies un altre cop pel seu recolzament, i per la seva curta expressió de solidaritat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Entraríem, ara al torn d'intervencions.

Pels consellers no adscrits, Sr. Ricard de Haro teniu la paraula.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic.

Seré bastant breu.

Miri, Sr. Pintat, potser m'he expressat malament. Jo no he dit que no conegui, o no volia dir, almenys, que no conegui Andorra 2020. El que dic és que coneixent-lo aquest 2020, i veient la capacitat que tenen vostès de previsió i anticipació, tenia els dubtes, tinc els meus dubtes, de com arribarem a aquest any 2020.

Vostè viu en un altre món. Penso que li he dit alguna altra vegada, o jo visc en un món diferent del seu. Perquè miri, quan li parlo de les famílies que marxen, no em pot venir aquí a dir que tenim un sistema d'atenció tan bo. Tot el que m'ha dit vostè, el que hauria de fer és reflexionar: per què aquestes

famílies marxen? Jo quan parlo de possibilitats, és que no tenen possibilitats de poder quedar-se. Marxen contra la seva voluntat. El que voldrien és quedar-se, i aquest país no els hi dóna la possibilitat de quedar-se després de molts anys de viure i treballar aquí.

Miri, per una altra banda, el poble andorrà es podia haver estalviat diners i temps. Si la preocupació seva del concordat amb la Santa Seu era que ens quedéssim sense bisbe, jo no hi entenc gaire, no sóc historiador, ni sóc un expert en la matèria, però sí que sóc o pertanyo a aquesta família, i no conec cap cas en què l'Església Catòlica hagi renunciat voluntàriament a una parcel·la de poder. Així que no crec que fos la primera vegada que ho fes aquí a Andorra.

I per acabar, només dir-li una cosa. Tan valent és el cap de llista com l'últim reserva d'aquesta.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Entraríem al torn d'intervencions dels grups parlamentaris.

Sr. Jaume Bartumeu, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, una mica desordenadament.

A Europa, diu amor impossible, ha començat. Després ha tornat a parlar d'Europa però m'ho he apuntat al principi. Miri, amor impossible, és clar, amor entre vostè i jo, efectivament, és impossible, i ho entendreà tothom, no?

(Se sent riure)

Hauríem de parlar... està bé que fem broma i que això sigui distès, però aquest és un acord necessari, i jo li faig greuge, li he fet abans i li torno a fer ara, que vostè no ha fet el necessari per convertir en possible aquest acord, i que el país necessita.

Jo no dono res per guanyat, diu "no és que vostè ja diu...". No, no, jo m'he limitat a dir que com que vostè està al capdavant d'un Govern paralytitzat, li torno a dir, un Govern que no actua, un Govern que està pendent de si tornarà o no hi tornarà, i de quina manera hi tornarà, i que està supeditat a un calendari, per tant, politicoelectoral extern, doncs, no treballa.

Nosaltres el que fem és plantejar la societat en un debat d'orientació política, que és on toca, doncs,

quines són les nostres propostes, que ves per on, a més a més, vostè fa una estona m'ha dit si no ho rectifica que hi havia amplis espais de coincidència. Bé, per tant, que no es tracta de donar res per guanyat.

Que li queden 8 mesos de feina! Doncs, escolti, posi-s'hi ràpid, perquè ara insisteixo, a mi em sembla que ara, doncs, no acaba de notar-se, potser hi ha molta feina a dins. Abans ens ha dit que si l'empenyíem una mica ens portaria no sé quantes propostes de reforma tributària. Però bé, posin-s'hi!

Jo no he dit... abans li ha molestat que jo li digués que em tergiversava. Però és que ho acaba de tornar a fer. Jo no he dit en cap moment que no complissin les lleis. Jo he dit que de tant en tant els hi havíem de recordar que no complien alguna llei. Això és el que li he dit, i li he donat com a exemple la immigració. Vostè ja em fa dir que jo he dit que no compleixen cap llei.

Fallida tècnica... Argentina... miri, fins aquí podíem arribar. Ja l'altre dia quan vaig veure que ens comparaven amb Argentina, em va semblar que, vostè que defensa els grans plantejaments d'orgull de país que compartim, és clar, amb tots els respectes per aquest altre país, que vostès han tret al debat polític andorrà, que no li he pas posat jo, jo crec que és allò que diuen que les comparacions són odioses, no?

Standards & Poors, jo ja he dit moltes vegades el que en penso, i no ho penso només jo, sinó que interlocutors internacionals ho diuen, és clar. Estar supeditat al que diu una agència de *reiting*, que la pagues... no és el cas únic del Govern d'Andorra, no li faig cap greuge i ja li elimino una possible rèplica d'aquí una estona. Jo no li estic dient que perquè vostès paguen a Standards & Poors, doncs, Standards & Poors diu una cosa o una altra.

Jo el que sí que li dic és que és clar, aquesta agència ha de treballar amb les dades que li ha de donar algú. I en aquest cas són les dades que li dóna l'Administració. Standards & Poors està treballant amb dades que estan molt allunyades de la realitat de les finances públiques, Sr. Pintat.

I li donaré exemples. En l'informe de l'any 2005, es preveia que el dèficit que havia estat d'un 1,5% del PIB a l'any 2004, 33 milions d'euros, es reduiria en el futur. I en concret seria per a l'any 2007 d'un 0,7% del PIB, aproximadament uns 17 milions d'euros.

La situació real és que el dèficit ha estat 4 vegades superior, situant-se en 68,9 milions d'euros. Aquesta situació es repeteix l'any 2008, es preveia que fos d'un 0,3% del PIB, 7 milions d'euros, i tot i la retallada pressupostària anunciada, se situarà, -penso jo-, en valors bastant similars als de l'any anterior.

Perquè aquests 60 milions que hem estat parlant aquest matí que ara falten, provenien de la venda, entre cometes, de l'obra del túnel dels Dos Valires.

Li dono com a dada la pàgina 22 de l'informe Camdessus en aquella edició confidencial que van fer vostès de la traducció al català, que hi ha els principals indicadors fiscals, dades extretes de l'informe 2005 d'Standards & Poors. Fins aquí el 2005.

Més sorprèn encara l'informe de l'any 2007, en el qual es presenta una previsió de superàvit d'un 3% del PIB, -taula 4 que es pot trobar de l'informe d'Standards & Poors-, del sector públic andorrà que ens situa, -pel que ens dóna Standards-, en una fictícia tercera posició a nivell europeu.

En realitat, Sr. Pintat, estem parlant d'un dèficit consolidat, Govern, comuns i CASS, d'entre el 2 i el 2,5% del PIB.

Miri si les dades que ens dóna Standards & Poors estan allunyades de la realitat. Que més voldria jo que vostès tinguessin una situació financera tan agradable com la que ens expliquen. Però desgraciadament no és així.

Càritas. Jo m'he limitat a comentar, jo diria que amablement, el que vostè ha dit, que li havia demanat a la ministra. Per tant, jo he deduït que se li demanava a la ministra. Vostè m'aclareix que no, que ja estava al cas. Doncs, em sembla perfecte.

Que no són compassionals, que tenen tanta sensibilitat social com nosaltres! Miri, a las "*pruebas me remito*". Aquí vam tenir ja un gran debat, que va ser un debat que ens va portar la societat a aquesta sala, sobre les pensions dels discapacitats, i aquí es va dir que era un error tècnic, quan després va sortir el president de la CASS a desmentir-lo, a vostè Sr. Pintat i al seu Govern, dient que la CASS ja havia avisat del que passava.

Per tant, no ho deuen fer tant bé com m'explica.

Consultors pocs i bons... miri, pocs segur que no, eh? De consultors vostès no en tenen pocs.

Que són bons! Doncs, n'hi deu haver de bons i de no tan bons, però pocs no, eh?

Prioritats i austeritat en la retallada pressupostària. Bé, molt bé, ja ho veurem. Ja li he preguntat sobre el Sr. Gehry, i de moment no m'ho contesta.

Accés a la informació. Que si no ens la dóna abans, que ens la donarà, que si m'ho prendré malament si ens la dóna abans. Miri, no m'ho prendré malament. Però és clar, com que vostè no ho pot saber tot, encara que conegui l'informe de Càritas, ara li donaré una altra informació que espero... més ben dit, que estic convençut que no ho sap, perquè si no,

no m'hauria pogut contestar mai de la vida el que m'ha dit amb la informació.

Les dades que demanem per l'article 5, sempre ens arriben el darrer dia, amb el ben entès, per si algú no ho recorda, que ara que arribarem al juliol i a l'agost, o quan estem en vacances parlamentàries, ves per on, es para la màquina de comptar, i els 2 mesos s'allarguen a vegades 4 mesos. Sempre arriba l'últim dia.

Un exemple esborronador de la poca voluntat, Sr. Pintat. Una demanda d'informació que vam fer a la Caixa Andorrana de Seguretat Social. La Caixa Andorrana de Seguretat Social la va respondre el dia 6 de juny. El Govern ens va fer arribar la resposta el dia 19 de juny, darrer dia. És un exemple. És clar, si vostè hagués sabut aquest exemple, segurament no m'hauria dit el que m'ha dit.

Acabo tornant a Europa. Minories, majories... Jo li he llegit allò d'Europa parlant del pacte. I és clar, vostè em contesta que gràcies a CDA + Segle XXI aprova el pressupost fa 3 anys. Miri, fins aquí ja hi arribo, ja me n'havia adonat d'això.

(Se sent riure)

Però jo no li parlava d'això. Jo el que li he llegit i li torno a dir, és que el qui ha de fer gestos pel pacte és aquell que ha volgut assumir la responsabilitat de governar, i sobretot si és que li convé o li interessen que aquest sigui un tema, no de divorci, sinó d'acord de país i d'interès general. I vostè no els ha fet aquests gestos pel pacte, que no té res a veure amb què li votin el pressupost.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

El Govern desitja intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Ja entenc Sr. de Haro que tingui dubtes, que el 2020 arribi al 2020, però és que el projecte va correlativament, cada any es van revisant les previsions de forma que és una eina del Govern per prendre decisions que van des de les infraestructures fins a educació, que van des del mercat de treball fins la qualitat turística. És allò que es diu i està tan de moda, un full de ruta.

Les persones que marxen. És que també hem d'acceptar una cosa. S'hauria de veure cas per cas, perquè marxen, com marxen i com han vingut. Vull

dir que presentar un país, que està en un país hostil i que deixa marxar sense compassió els que se'n van, de vegades s'ha de veure a veure el que estava acostumat a treballar en un ofici, concretament a la construcció, que anava molt ample i que hi havia oficis molt encertats o molt adequats a aquell sector econòmic, i per desgràcia l'economia té cicles, pugen i baixen, hi ha sectors que han entrat en alentiment o en recessió. L'immobiliari està ben clar i la construcció, almenys de pisos, també té una parada bastant llarga.

Doncs, a partir d'aquí, jo només puc dir que farem el que podem, però no puc no acceptar que la seva sensibilitat és superior a la meua. Jo també sóc molt sensible.

Llavors, pel que fa al bisbe, és clar, vostè té aquí uns dogmes que em sorprenen, dogmes d'aquests que mai l'Església Catòlica ha renunciat a una parcel·la de poder. Escolti, jo crec que l'Església Catòlica és una regió religiosa i que té més aspecte espiritual que aspecte material. Pel cas d'Andorra, és més un servei pel país que no pas que defensi cap parcel·la de poder ni cap interès material. Doncs, per a mi aquesta observació m'ha sorprès.

Bé, Sr. Bartumeu, ja ho sé que això dels amors té molts preconditionants.

Que el país necessita un acord! Jo també. Vull dir que el que hem de ser és realistes. És una llàstima. No ha pogut sortir. Però com que estem a 9 mesos de poder tornar a engagar una altra oportunitat, més val no cansar-se massa ara i deixar-ho...

(Se sent riure)

... però amb l'esperança que s'hi pot tornar.

A veure, que no treballem i que 8 mesos no es notaran! Jo crec que sí que es notaran. Treballem amb il·lusió i que no s'ha parat res. Jo crec que he dit que la fase final és la fase on hi ha més resultats. Ja ho preveu aquí. Van arribant totes les lleis, ara veurem si aquí podran... potser n'hi haurà excessivament massa i ens trobarem que les comissions ens diran "hep". Tampoc s'ha de demanar miracles, les lleis són una cosa important, s'han de fer ben fetes i demanen la seva tramitació tranquil·la i assossegada.

Standards & Poors ja sé que no és la seva referència, que no els hi agrada gaire, però Standards & Poors vénen cada any aquí.

Amb tota transparència he volgut saber el deute d'Andorra, perquè aquí hem de parlar clar i amb transparència. Jo he preguntat exactament quan deu el Govern d'Andorra, no el sector públic, Andorra. Tenim un deute a llarg termini de 260 milions, i una disponibilitat de curt termini de 110, total 370.

Aquesta és la fallida tècnica? Aquest és el deute que ha de fer impossible parlar que és un país amb totes les capacitats de créixer i de progressar? Perquè és un deute assumible, que aquelles normes de Maastrich les complim amb escreix. I això és absolutament veritat.

A veure, com que sé que vostè és molt ordenat, i després al diari de sessions també m'ho recordarà, quan sigui o com sigui, són xifres verificades i que són totalment reals i oficials.

L'informe de Camdessus, independentment de les qualificacions és un informe que ens va ajudar a tots, als uns i als altres, i que ha servit per allò que també deia, aquell aliment intel·lectual per preparar tot el país a aquests canvis, ha sigut molt útil.

Allò de les pensions dels discapacitats. Aquí, és clar, sembla que no s'entengui, vostè fa referència a aquell mes que vam perdre pel camí entre un mal entès dels uns i dels altres. Va ser un accident burocràtic, un mal entès. Es va resoldre de seguida. Jo crec que és un accident que tots lamentem, però no se'n pot fer categoria d'aquest incident.

L'article 5 i les demandes d'informació. Doncs, escolti, és clar de vegades ja pots dir aneu ràpid, però és que és clar, l'Administració és la que és, tampoc... és veritat que no els hi dono massa urgència. La qüestió és que compleixin la Llei i el Reglament. El que va fer la Llei i el Reglament sabia que quan donava aquest termini era perquè considerava que era l'adequat, l'apropiat. Voler fer cursa per avançar-nos. Potser si hi ha molt interès també ho podem fer, però tampoc crec que sigui això. No ha d'anar determinada la qualitat de l'intercanvi d'informació. És veritat que potser no hem fet gestos, però és clar, allò que parlàvem dels amors impossibles, gestos de cada costat. També de vegades només cal que obris una mica la porta perquè de seguida entris dins. Però si la porta està tancada, costa molt de trucar i tenir la sensació que ni et preguntaran qui hi ha, que trucaran i ni el silenci et respondrà.

Jo dic que no perdem el temps, jo crec que en aquesta legislatura ho hem intentat, però no ha estat possible.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. cap de Govern.

Hi hauria altres intervencions?

Sr. Ricard de Haro pels no adscrits.

El Sr. Ricard de Haro:

Gràcies Sr. síndic, serè breu.

Sr. Pintat, jo no he parlat ni de país hostil ni de tot això que ha dit vostè, ni tampoc he dit que jo tingui més o menys sensibilitat. El que està clar, i això sí que ho dic molt clarament, és que tenim sensibilitats molt diferents amb el tema d'aquesta famílies.

I del tema del concordat, ja em fa fins i tot por fer algun incís, perquè encara s'aprofitarà de la meua sensibilitat religiosa, i li acabaré posant jo la medalla. Jo no faig dogmes de fe, només en religió, en política intento dir el que penso, el que sento i el que crec que el poble ha d'escollar.

Res més, gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. de Haro.

Pels grups parlamentaris?

Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, ja ens hem apuntat aquestes xifres que ens ha donat, Sr. cap de Govern, i les compararem amb l'inici del seu mandat el 2005, però com que ja veig que no em contesta el que jo li he dit, que no s'han donat les dades a Standards & Poors, doncs, això no ho deixarem aquí. Perquè jo també entenc que ara jo m'he preparat, perquè ja s'havia que inevitablement en parlarien del seu dadà, que és aquesta agència de *reiting*, i vostè no hauria d'haver pensat que jo m'hauria preparat.

Jo faré públic això, i esperaré amb atenció a veure com em contesten el que ara no m'ha contestat.

L'informe Camdessus. Home, tots ens n'hem aprofitat! Bé, jo diria que ens ha servit, perdó, doncs, més als uns que als altres. Alguns ens l'hem cregut i els altres no heu tingut cap interès en difondre'l, per exemple. Per això li he dit i li he citat la pàgina i li he dit que era una edició confidencial, perquè vostè sap que jo no m'equivoco quan li dic, perquè jo sé que només es van editar uns pocs centenars d'exemplars. No fos cas que la ciutadania hi tingués un accés fàcil a aquest informe.

L'article 5, és clar, jo li he donat una dada concreta. Vostè no té perquè saber-la, però és clar em contesta amb evasives. Si de la CASS surt el dia 6 i vostès ens ho envien el 19, vol dir que vostès, el Govern, ho ha posat a sota del colze durant molts dies, no? Doncs, és il·lustratiu, és claríssim, és la demostració que no hi ha cap interès en millorar la relació i punt... Ho han portat l'últim dia, tinc alguna cosa a dir? No. Ho han portat l'últim dia.

I el símil de la porta... és que m'ha fet molta gràcia. Perquè és clar diu, això de trucar i diu em contestaran qui hi ha? No, miri, com passava en una anècdota que m'havien explicat a casa meua, en determinats llocs, en segles passats, trucaves i no et deien qui hi ha, sinó que et deien què portes. Nosaltres, si vostè truca a la porta, li direm que portes. Perquè és clar, si només porta declaracions d'aquestes genèriques i molt boniques i molt virolais, doncs, ja li obrirem la porta, perquè som educats i respectuosos, i més amables del que vostè a vegades diu. Però si no porta res, ens és igual qui hi hagi, l'obrim sempre nosaltres la porta.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Alguna altra intervenció per part dels grups?

Per part del Govern?

El Sr. cap de Govern:

Només aclarir, doncs, gràcies per la precisió, Sr. Bartumeu. És veritat, si he d'anar a portar a aquestes alçades del curs, poca cosa puc aportar que no puguem aportar en conjunt, doncs, siguem sincers i deixem-ho per a la propera legislatura.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern.

Hi ha alguna altra intervenció?

Si no hi ha cap més intervenció, entendríem, doncs, que acabades les mateixes se suspendria la sessió. Només recordar que abans de reprendre la sessió, el termini màxim per a la presentació de resolucions serà a les 15.30 h a la Sindicatura.

Doncs, se suspèn la sessió fins a les quatre de la tarda.

Se suspèn la sessió fins a les 16 hores.

(Són les 13.15h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 16.00h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Bona tarda, reprenem la sessió.

A la tarda doncs, correspon parlar de les Propostes de resolució. Recordar que s'han presentat 4 Propostes de resolució, totes elles admeses per la Sindicatura, i s'estan distribuint en aquest moment a totes les Il·lustres autoritats i consellers.

Mentre es reparteixen, recordarem breument el procediment. Primer procedirem a la defensa de cadascuna de les propostes segons l'ordre de presentació. Una vegada feta l'exposició per part dels grups parlamentaris, se suspendrà la sessió per tal que cada grup pugui analitzar la seva posició respecte les diferents propostes, i reprendre, una vegada els grups s'hagin vist entre si i mirar, doncs, si hi ha atansaments i si es poden presentar acords conjunts.

Una vegada, doncs, exhaurit aquest procés, se sotmetria a la votació del Ple de la Cambra, i en cas afirmatiu, doncs, serien admeses a tràmit, i si no, desestimades.

Acabant de repartir, passàrem a la primera Proposta admesa per la Sindicatura i registrada amb el número 847, presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per presentar l'esmena, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Vista la intervenció del cap de Govern, en el marc del debat d'orientació política, manifestant que l'ús eficaç i responsable de l'energia, essencial per a la sostenibilitat, és un projecte estratègic.

Vist que en l'àmbit pressupostari s'han d'implantar criteris d'eficiència i eficàcia per optimitzar la utilització dels recursos públics.

Atès que el Pla estratègic de l'energia d'Andorra 2006-2015 ja estableix, en el seu capítol 5, Pla d'eficiència energètica, els eixos estratègics per promoure la gestió eficient del consum d'energia.

El Consell General, en la sessió de debat d'orientació política del Govern de 19 i 20 de juny de 2008,

Acorda

Encomanar al Govern que, amb caràcter immediat, estableixi un pla director per la racionalització i l'estalvi del consum de les diferents energies a l'Administració general, a les entitats parapúbliques o de dret públic i a les societats públiques amb participació majoritària de l'Administració general, amb la finalitat de reduir, com a mínim, el consum energètic en un 20% en el termini de dos anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Naudi.

Doncs, havent exposat la primera Proposta de resolució, passàrem a la segona, també admesa per la Sindicatura, registrada amb el número 848, presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Exposa la mateixa el Sr. Josep Dallerès, teniu la paraula.

El Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposta de resolució és la següent:

Tenint en compte que els joves comencen cada cop més aviat a practicar l'acte sexual. Així ho deixa de manifest no només el primer paràgraf de l'exposició de motius de la Proposició de llei presentada, debatuda i aprovada pel Consell General dels Joves, el 10 d'abril passat, en aquesta mateixa sala, sinó que ho corroboren diferents enquestes i estudis duts a terme per organismes que treballen en programes de prevenció de l'embaràs per a joves adolescents essencialment als Estats Units i Canadà.

Vist que, tal com de tots és sabut, tant la SIDA com tot el conjunt de malalties sexualment transmissibles continua sent una realitat arreu del món, a casa nostra també;

Considerant que els objectius continguts en el document de l'OMS: "L'estratègia global del sector de la salut contra la SIDA (programa 2003-2007)" és de plena vigència encara;

Tenint en compte els resultats de les tasques de prevenció dutes ja a terme per molts països del nostre entorn en el camp de l'educació sexual;

Recollint les inquietuds i les demandes formulades pel conjunt dels nostres joves en el document per ells elaborat, ja esmentat;

El Consell General, en la sessió d'orientació política del Govern de 19 i 20 de juny del 2008;

Acorda

I aquest és el text de la Proposta de resolució:

Encomanar al Govern que es doti dels mitjans necessaris i promogui les accions convenientes per proporcionar al jovent de tots els centres escolars del Copríncipat informació exacta i clara en el camp de la sexualitat, de manera que, en el moment de prendre qualsevol decisió al respecte, aquests puguin fer-ho amb ple coneixement de causa.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Dallerès per la seva exposició i Proposta.

Continuaríem, doncs, amb la tercera Proposta de resolució, també aprovada per la Sindicatura, registrada amb el número 849, presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per exposar la mateixa, Sra. Pilar Riba teniu la paraula.

La Sra. Maria Pilar Riba:

Gràcies Sr. síndic.

Escoltades les diferents intervencions dutes a terme en el curs d'aquest debat sobre l'orientació política global del Govern, el nostre grup parlamentari ha decidit presentar una Proposta de resolució referent al tema de la violència domèstica.

La violència domèstica contra les dones és un atac a la dignitat humana i una violació inacceptable dels drets humans. Andorra ha estat un del 47 països que van respondre a la crida llançada per l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, i que van adherir-se a la campanya, els parlaments units per combatre la violència domèstica contra les dones que s'ha portat a terme des de l'octubre del 2005 fins al present mes de juny.

A l'abril del 2002, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa va emetre una recomanació sobre la protecció de les dones contra la violència. Aquest va ser el primer document jurídic internacional que va definir un apropament global tendint a posar fi a la violència envers les dones.

A la declaració de Varsòvia del maig del 2005, els caps d'estats i de govern del Consell d'Europa van reafirmar el seu compromís a combatre la violència envers les dones en totes les seves formes, incloent-hi la violència domèstica, i al novembre del 2006, una campanya paneuropea va ser llançada a Madrid.

Va ser a l'octubre de l'any passat quan l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa va adoptar la Resolució 1582 amb la fi de continuar i de consolidar l'aplicació de la dimensió parlamentària de la campanya del Consell d'Europa "Stop a la violència domèstica envers les dones", i també, a l'ensem, va adoptar la Recomanació 1871 instant als nacionals dels estats membres del Consell d'Europa, als parlaments amb estatut d'observadors prop de l'Assemblea Parlamentària, així com a les assemblees parlamentàries regionals i internacionals a adoptar i aplicar les 7 recomanacions recollides en aquesta Recomanació.

El 25 de novembre del 2007, amb l'ocasió del dia internacional per l'eliminació de la violència envers les dones, una nova iniciativa paneuropea intitulada "Els homes s'impliquen per combatre la violència domèstica" va ser proposada als parlaments. Aquesta

iniciativa va subratllar la necessitat de fer partícips els homes en la campanya.

La Conferència final de la dimensió parlamentària a la campanya del Consell d'Europa per combatre la violència envers les dones, incloent-hi la violència domèstica, va tenir lloc a Viena el 30 d'abril del 2008. En aquesta ocasió es va posar de manifest el convenciment que una acció conjunta de les autoritats nacionals, parlamentàries i governamentals, locals i regionals, i de la societat civil, és fonamental per tal d'eradicar la violència domèstica envers les dones, la qual resulta d'una relació de desigualtat entre les dones i els homes en la societat.

Atès tot l'exposat, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata presenta a aquesta Cambra la següent Proposta de resolució:

L'informe d'activitat final de la "Campanya del Consell d'Europa per combatre la violència envers les dones, incloent-hi la violència domèstica", va subratllar que, malgrat els progressos obtinguts en el dret i en la pràctica, les mesures tendint a protegir les dones i a sancionar els autors de violència han tingut poc efecte, mentre que els serveis a les víctimes resten insuficients.

L'informe formula una sèrie de proposicions, d'entre les quals -en la síntesi que recull el comunicat de clausura de la campanya- la següent:

"La creació de plans d'acció nacionals finançats per uns pressupostos específics i recolzats per mesures legals més estrictes, per exemple per als reincidents, així com l'establiment d'almenys un servei gratuït d'assistència telefònica a ple temps i de llars d'acollida en la proporció d'una plaça per cada 10.000 habitants."

Atès l'exposat i en consideració al compromís de les institucions andorranes amb la Campanya del Consell d'Europa, el Consell General, en la sessió de debat d'orientació política del Govern de 20 de juny del 2008,

Acorda

Encomanar al Govern que adopti les mesures escaients per tal que el pressupost de l'any 2009 contingui una línia pressupostària específica amb els crèdits suficients i necessaris per assegurar la realització dels plans d'acció previstos en l'informe d'activitat final de la "Campanya del Consell d'Europa per combatre la violència envers les dones, incloent-hi la violència domèstica", adoptat a Estrasburg el mes de juny del 2008.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Riba per la seva exposició.

Continuaríem, doncs, amb la quarta i última Proposta, en aquest cas, també, del Grup Parlamentari Socialdemòcrata que la Sindicatura ha admès a tràmit amb el número 850.

Intervé per exposar l'exposat, el Sr. Jaume Bartumeu, president del grup, teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Efectivament, en el decurs d'aquest debat, hem sentit unes afirmacions contundents o rotundes del cap de Govern assegurant que a Andorra no existeix la corrupció. Nosaltres presentem aquesta Proposta de resolució per constatar.

També se'ns ha dit avui durant el debat que l'informe del GRECO aviat el podríem llegir i que arribaria, però és evident que hi ha una qüestió que fa set anys que està a l'espera a Estrasburg, i per tant la proposta de resolució que lleigeix diu el següent:

Vist que en data 8 de novembre del 2001 el Govern d'Andorra va signar a Estrasburg el Conveni civil sobre la corrupció del Consell d'Europa.

Vist que l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, en la Resolució adoptada en data 29 de juny de 2006, va instar de forma expressa l'Estat andorrà a ratificar, entre d'altres convenis, el Conveni civil sobre la corrupció.

Atès que en data 8 de desembre del 2006 i en presència d'una nombrosa delegació del Govern d'Andorra, encapçalada per un secretari d'Estat, el "Grup d'Estats contra la corrupció" va adoptar un informe que comporta nombroses -18- recomanacions a Andorra atorgant-li un termini d'un any i mig, fins el dia 30 de juny del 2008, perquè el Govern li presentés un informe sobre l'estat d'avançament en l'acompliment d'aquelles recomanacions.

Atès que, malgrat l'afirmació del cap de Govern el dia 19 de juny del 2008, en el decurs del debat d'orientació política assegurant que al Principat d'Andorra "... no existeix la corrupció...", estem convençuts que aquesta suposada inexistència no exclou que Andorra ha d'afavorir inexcusablement la cooperació internacional en aquesta matèria.

Atès que no és justificable, insisteixo, no és justificable una tardança de set anys en la tramitació de la ratificació parlamentària del Conveni civil sobre la corrupció.

El Consell General, en la sessió de debat d'orientació política del Govern de 19 i 20 de juny.

Acorda

Encomanar al Govern que, set anys després de la signatura del Conveni i com a molt tard per tot el dia 10 de novembre del 2008, presenti al Consell General per a ratificació el Conveni civil sobre la corrupció del Consell d'Europa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Doncs, acabades les 4 propostes de resolució, suspendrem la sessió perquè els grups es puguin reunir i preparar la seva valoració. I una vegada acabades aquestes reunions, procediríem a la votació.

Se suspèn la sessió.

(Són les 16.30 h)

(Se suspèn la sessió)

(Són les 17.00 h)

(Es reprèn la sessió)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Demanaria, doncs, en primer lloc als grups parlamentaris i als consellers no adscrits, que ho desitgin, si volen iniciar la seva posició respecte a les propostes de resolució presentades pels grups. Començaríem pel grup dels no adscrits.

No?

Pels grups parlamentaris.

Per CDA + Segle XXI?

No?

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata?

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, hem mantingut unes reunions ara durant aquesta interrupció, i hi ha una de les proposicions que hem transaccionat i que després el company Víctor Naudi explicarà quina és la que sotmetem a votació, que és la que fa referència a l'energia. I les altres les mantenim tal com estan.

El Sr. síndic general:

Molt bé.

Doncs, pel Grup Parlamentari Liberal?

Doncs, començaríem amb la primera Proposta de resolució registra amb el número 847. Intervindrà per defensar la Proposta el Sr. Víctor Naudi. Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, bé, després d'haver transaccionat la Proposta, el text que se sotmet a votació seria el següent:

"1. S'encomana al Govern que estableixi un pla director aplicable a partir de l'1 de gener del 2009, per la racionalització i l'estalvi del consum de les diferents energies a l'Administració general, a les entitats parapúbliques o de dret públic i a les societats públiques amb participació majoritària de l'Administració general, amb la finalitat de reduir, com a mínim, el consum energètic en un 5% en el termini de dos anys.

2. S'encomana al Govern que abans de l'1 de gener del 2009, estableixi quines condicions i modificacions tècniques i legislatives són necessàries per a la utilització productiva d'energies alternatives, netes i renovables, al nostre país."

És tot, gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Naudi.

Doncs, demanaria si la Proposta s'aprovaria per assentiment?

Si no hi ha cap objecció, doncs, la donaríem per aprovada per assentiment.

Continuaríem amb la segona Proposta, registrada també per la Sindicatura amb el número 848.

Hi hauria alguna modificació del text presentat que se sotmet a aprovació?

No?

Doncs, intervé pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Josep Dallerès teniu la paraula.

El Sr. Josep Dallerès:

Bé, doncs, el text que se sotmet a votació és el mateix que s'ha dit anteriorment:

"Encomanar al Govern que es doti dels mitjans necessaris i promogui les accions convenients per proporcionar al jovent de tots els centres escolars del Copríncipat informació exacta i clara en el camp de la sexualitat, de manera que, en el moment de

prendre qualsevol decisió al respecte, aquests puguin fer-ho amb ple coneixement de causa."

El Sr. síndic general:

Doncs, també demanaria al Ple de la Cambra si s'acceptaria la Proposta per assentiment?

Si?

Doncs, també queda aprovada la Proposta.

Continuaríem amb la tercera, registrada amb el número 849, i admesa per la Sindicatura. Hi hauria alguna modificació del text que es presenta?

Sí, Sra. Pilar Riba.

La Sra. Maria Pilar Riba:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, el text que se sotmet a votació és el mateix, i és el següent:

"Encomanar al Govern que adopti les mesures escaients per tal que el pressupost de l'any 2009 contingui una línia pressupostària específica amb els crèdits suficients i necessaris per assegurar la realització dels plans d'acció previstos en l'informe d'activitat final de la "Campanya del Consell d'Europa per combatre la violència envers les dones, incloent-hi la violència domèstica", adoptat a Estrasburg el mes de juny del 2008."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. Pilar Riba.

Doncs, també a la vista de la mateixa, proposaria a la Cambra l'acceptació per assentiment de la Proposta?

Doncs, queda acceptada la proposta.

Quarta Proposta, registrada amb el número 850, i acceptada per la Sindicatura. Hi hauria alguna modificació del text que se sotmet a aprovació?

Sr. president.

El Sr. Jaume Bartumeu:

No Sr. síndic, mantenim la Proposta tal com és, i per tant, la torno a llegir.

"Encomanar al Govern que, set anys després de la signatura del Conveni, i com a molt tard per tot el dia 10 de novembre del 2008, presenti al Consell General per a ratificació el Conveni civil sobre la corrupció del Consell d'Europa."

El Sr. síndic general:

Doncs, també demanaria a la Cambra, doncs, si la Proposta s'accepta per assentiment?

Sr. Tarrado.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

El nostre grup, en aquesta votació s'abstindrà, i ens abstindrem perquè no coneixem ben bé els terminis que comporta el Conveni civil sobre la corrupció al Consell d'Europa. Doncs, preferim abstenir-nos en el cas d'aquesta votació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Molt bé, doncs, entenent que es demana una votació, procediríem a la votació...

Sr. Jordana, havíeu demanat la paraula.

El Sr. Jordi Jordana:

Sí, és que vull fer una explicació de vot. És ara o al final?

El Sr. síndic general:

Si és explicació, potser primer que votem...

El Sr. Jordi Jordana:

Com que ha parlat el Sr. Tarrado, val...

El Sr. síndic general:

La pregunta era si s'aprovava per assentiment o no.

Doncs, procedirem a la votació

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No

M. I. Sra. Eva García Pastor : No

M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No

M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí

M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No

M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí

M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora : Sí

M. I. Sr. David Pérez Peiró : Sí

M. I. Sr. Emili Prats Grau : No

M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí

M. I. Sra. Eva Riberaygua Dournès : No

M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí

M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí

M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No

M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí

M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : M'abstinc

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn, si sou tan amable de fer el recompte?

El Sr. Robert Call:

12 sí; 13 no, i 2 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, doncs, a la vista del resultat, doncs, queda desestimada la Proposta.

Hi hauria explicacions de vot?

Sr. Jordi Jordana.

El Sr. Jordi Jordana:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, és veritat que es va firmar aquest Conveni al 2000, em sembla, i que per tant, es comparteixen els objectius generals, però per portar-lo a ratificació hi ha dos articles del Conveni que cal examinar atentament. Un és l'article 10.2, que estableix que hi ha d'haver un control dels comptes de les empreses per part de tercers, és a dir que tothom hi pugui accedir, i un altre, que és l'article 17, que diu que a aquest Conveni no es poden fer reserves. Per tant això implica ratificar aquest Conveni, implica modificar la legislació interna en aquest sentit, i això pensem que s'ha de fer en el moment que toqui de forma progressiva, però de moment no hi pot haver aquesta contradicció. Per tant pensem que no procedeix, ara per ara, ratificar aquest Conveni.

També hem de pensar que a nivell de prevenció de la corrupció ja tenim les nostres normes internes, i també hem ratificat altres convenis sobre aquesta matèria, com el Conveni penal sobre la corrupció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Jordana per la seva explicació de vot.

El Sr. Bartumeu ha demanat explicació de vot pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres hem presentat la Proposta de resolució i l'hem votat a favor per coherència, no solament amb els nostres plantejaments polítics, sinó amb el contingut del debat d'orientació política d'avui. Per responsabilitat d'Estat, perquè hi ha un informe del grup d'estats contra la corrupció, del qual Andorra és membre, que parla de la necessitat de ratificar aquest Conveni. I jo diria per doble responsabilitat d'Estat, perquè set anys després que el mateix Govern del mateix color que avui seu aquí, hagi informat favorablement, perquè el va signar a Estrasburg aquest Conveni, és absolutament indefensable a Europa, que se'ns digui que s'ha d'estudiar detingudament un Conveni que, insisteixo, un Govern del Partit Liberal va firmar a Estrasburg l'any 2001.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Alguna altra explicació de vot?

Pels no adscrits?

Doncs, havent acabat les quatre intervencions, de les quatre propostes, i no havent-hi res més a l'ordre del dia, simplement agrair, doncs, que amb aquesta reunió s'acaba el període de sessions, la paciència i tota la feina que s'ha fet. Jo com a síndic només em queda estar molt agraït de tot el que s'ha fet, i en un proper període es tornarà a reprendre aquesta iniciativa legislativa tal com preveu el Reglament, amb la gent, doncs, que li correspongui.

S'aixeca la sessió.

(Són les 17.20 h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877